

LIETUVISKAS SAVAITRAŠTIS
Išleina kiekvieną ketvirtadienį Clevelande
Leidžia
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Redaktorius
Vincas Rastenius

Kaina metams, užsimokant iš anksto:
Jungtinėse Valstybėse \$3.00
Kanadoje \$4.00 Kitur \$4.50
Užsisakyti galima kiekvieną metų, nereikia
laukti metų, pusmečio ar mėnesio pradžios.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Editor
Vincas Rastenius

Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada \$4.00 Elsewhere \$4.50
Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

No. 8

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO

February — Vasario 23 d., 1950 m.

(35-ti metai — 35th year)

Kad šis Lietuvos Laisvės Symbolis

galėtų būti vėl gar-

bingai atstatytas,

Vasario 16-tosios dienos

minėjimų pasiryžimus pa-

laikykime ir vykdykime

be atvangos!

Jungtinėse Valstybėse žymiausias minėjimas buvo Chicago mieste

Retai kada Čikagos tramvajai esti taip prigrūsti, kaip sekmdienį, vasario 19 d. apie 2 val. p. p., Amalgamated Sales kryptimi. Ir kalba vis lietuviškai. Punktualūs žmonės šį kartą nusivylė: 2 val. (iškilnių pradžia) visos kėdės jau užimtos prieš valandą sugužėjusių "nepunktualių". Parteris, balkonai, pasieniai, takai ir šalutinės patalpos turėjo priglauti apie 2,000 dalyvių, suplaukusių į Vasario 16-tosios demonstraciją.

Po iškilmingo atidarymo, vėliau įnešimo, JAV himno ir invokacijos prabyla Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis.

Cook apskr. lietuvių demokratų lygos pirmininkas, pristatydamas dalyviams senatorių Scott'ui, pranešė, kad šis senatorių demokratų lyderis į minėjimą yra specialiai atkeliavęs iš Washingtono, ir kurį tuoj ir vėl turės išskubėti.

Entuziastingai pasveikintas sen. S. Lucas savo kalboje apibūdino tarptautinės politikos raidą, primindamas garsųjį Molotovo — Ribbentropo pakta, ir nusakė JAV užsienio politikos tikslus. Jis patikino, kad JAV sujungs visas savo jėgas sukurti pastoviai taiką, kurioje nebūtų pavergtų tautų ir kuri visoms tautomis, tarp jų ir Lietuvai — užtikrintų nepriklausomą gyvenimą.

Čia pat scenoje pasikalbėjęs su Nepriklausomybės Akto signataru prof. M. Biržiška ir padėkojęs už iškilnių progą jam tautiškai pasidabinusių lietuvių įteiktą dovaną, sen. Lucas išskubėjo į sostinę, plojimų ir vaiviavimų lydima.

Adv. A. A. Ollis perskaitė iškilnėse negalėjusio dalyvauti buv. Lietuvos prezidento dr. K. Griniaus sveikinimą.

Prof. M. Biržiška energinga-

Chicago mieste

J. A. Senato demokratų vad. Lucas susitinka su Lietuvos Nepriklausomybės Akto dalyviu Biržiška. — Buvo tremtiniai suaukojo apie 3,000.00 dolerių.

me žodyje pastebėjo, kad jau ne pirmą kartą ir, tur būt, ne paskutinį tenka dalyvauti nepriklausomybės minėjime, tik kitose vietose ir kitomis sąlygomis. Bet kiekvieną kartą vis iš naujo tenka stebėtis to didžio reikšmės dokumento — Nepriklausomybės Akto — šviesiu ir apgalvotu turiniu. Potitiškai galvodami, Akto autoriai nekėlė nerealių pretenzijų, bet apsiribojo galimais, atitinkančiais Lietuvos tautos jėgas.

Nuklės mintis į Lietuvą, M. Biržiška pareiškė, kad nors šiandieną Lietuvoje ne šventė, o sustiprintos vergijos dvigubo darbo diena, — Nepriklausomybės Diena betgi yra gyva žmonių širdyse. "Būkime tikri — Lietuvoje vergijai nenusilenks nė vienas tikras lietuvis", — pabrėžė laisvės kovų veteranas ir vargino už Lietuvos ribų esančius lietuvių daugiau pasitikėti savimi ir pagalvoti, kas ir kuo gali būti naudingas didžiai kovai.

ALT pirm. L. Šimutis jau triais žodžiais priminė, kad, kai Vilniuje buvo pasirašytas Nepriklausomybės Aktas, JAV lietuvių, suvažiavę kovo 16 d. į New Yorką, pasirašė kitą aktą, remiantį Nepriklausomybės deklaraciją. Laisvės žygiui remti tada buvo surinkta milijonas parašų. Kai Lietuvos kariai kovojo, Amerikos lietuviai rūpi-

nosi, kad jiems netrukėtų sovietų. Jie taip pat kovojo dėl Lietuvos pripažinimo ir de facto ir de jure. Tas pripažinimas galioja ir šiandien. "Lietuvos vėliava ir šiandien plevėsuoja prie atstovybės ir konsulatų ir mes neleisime jos nuplėšti", — pabrėžė kalbėtojas. Priminęs nuotaukų kitimą, Šimutis pastebėjo, kad tiek šilumos iš Baltųjų Rūmų ir Valstybės Departamento neįjautė niekad, kiek jaučiame dabar.

Vieningai priimta Chicago ALT sekretorės paskaitytos rezoliucijos Washingtonui bei atsišaukimas į lietuvių ir inž. Jūrūno pasiūlytas sveikinimas Amerikos Lietuvių Tarybai.

Minėjimo nuotauką sustiprino baritono A. Brazio ir L. Šimučio vedamo Vyčių choro dainos, kurioms akompanavo Z. M. Šimutienė ir J. Byanskas, G. Veličkos scenos vaidelės nukėlė žiūrovus į laisvės kovų tikrovę, o Lietuvos himnas sustiprino dalyvių ryžtą dirbti tėvynės laisvei.

Minėjimo programai vadovavo A. Rudis.

Aukų akečiai vadovavo A. Ollis. Spėjama, jų bus apie \$5,000.00. Vien tik Chicagoje gyvena buv. tremtiniai per savo draugijos pirm. kun. Staši čia pat įteikė \$2,672.50, surinktų savo tarpe Vasario 16-tosios proga, laikydami nutarimo — 5 doleriai nuo kiekvieno dirbančiojo. Be to, tremtiniai aukojo ir per kitas organizacijas bei pavieniui. Ar jie tuo žygiu "suvarė" ožio ragą senuosius Chicago lietuvių", kaip pranešė bene L. Šimutis, dar nežinia, bet senųjų garbei reikia pasakyti, kad salėje būta ir jų dosnių: D. Kuraitis paaukojo \$200.00, J. Benza — \$100.00, A. Rudis — irgi \$100.00, o mažesniu aukų sarašas būtų jau ilgas.

J. P. Gražias kalbas pasakė Masachusetts gubernatoriaus Paul A. Dever, prof. Ig. Končius, S. Sužiedėlis, Juozas Tysliava iš New Yorko, tik labai apgalvėta, kad KELEIVIO redaktoriaus Januško kalba šioje iškilmingoje vietoje sudarė įspūdį, kaip deguto dūmė ant dailaus drabužio... Daugelis klausytojų po tos kalbos reikšė nuomonę, kad tokiame kalbėtojų geriau tiktų ne lietuvių šventėse kalbėti, o sudaryti kompaniją Andriuliui jo numatomoje keltinėje į... sovietų "rojų". J. K.

Toronto lietuviai Vasario 16-tąją

šventę visų iškilmingiausiais: su pamaldomis katedroje ir eisena mieste

Šiais metais Toronto lietuviai Nepriklausomybės šventę paminėjo labai plačiai — užtruko net tris dienas: vasario 16, 18 ir 19 d.d. Tai buvo tartum lietuviškumo rekolekcijos. Visą organizacinį darbą gražiai atliko Toronto Lietuvių Organizacijų Komitetas.

Vasario 16 d. vakare Toronto "Caritas" suruošė religinės muzikos koncertą šv. Agnietės bažnyčioje.

Vasario 18 d. 11 val. buvo laikomos iškilmingos pamaldos Katedroje, kuri buvo specialiai tam reikalui gauta. Pamaldose dalyvavo kardinolas McGuigan, kuris jau nebe pirmą kartą atjaučia mūsų krašto nelaimingą likimą. Savo žodyje kardinolas mus sveikino mūsų šventės proga, pabrėždamas, kad laikotarpis, kuri mes gyvenome laisvu ir nepriklausomu gyvenimu savaime krašte, tikrai buvęs didingas religine, kultūrine ir ekonominė prasme. Savo žodį baigdamas, jis palinkėjo mums atkakliai kovoti ir dirbti dėl smurtu paveržtos mūsų krašto laisvės atstatymo.

Po pamaldų buvo eisena — demonstracija nuo Katedros iki City Hall, kur prie žuvusiųs Kanados kariams paminklo buvo padėtas lietuviškais motyvais dekoruotas vainikas.

Tai buvo tikrai didinga eisena, ypač kad tai pirmoji to pobūdžio Toronto. Ilgiausia virtinė išsirikiavusių lietuvių žengė pačia judriausia miesto dalimi. Gausūs plakatai nusakė mūsų eisenos tikslą. Juose angli kalba buvo skelbiamos šios mintys: "Kanada, saugokis raudonojo pavojaus!". "Mes gedime nužudytųjų ir koncentracijos stovyk-

GRAŽI ŠVENTĖ, TIK SU DEME...

Bostone Nepriklausomybės šventės minėjimas buvo surengtas vasario 12 d.

Scena buvo gražiai papuošta, meninė programa turtinga: dalyvavo solistai V. Bakūnas ir J. Krištolaitytė, du geri chorai — Gabijos, vadovaujamas J. Dirvelio, ir bažnytinis, vadovaujamas J. Kačinsko, O. Ivoškienės vadovaujama grupė pašoko tautinių šokių. Aukų surinkta \$1,200.

Gražias kalbas pasakė Masachusetts gubernatoriaus Paul A. Dever, prof. Ig. Končius, S. Sužiedėlis, Juozas Tysliava iš New Yorko, tik labai apgalvėta, kad KELEIVIO redaktoriaus Januško kalba šioje iškilmingoje vietoje sudarė įspūdį, kaip deguto dūmė ant dailaus drabužio... Daugelis klausytojų po tos kalbos reikšė nuomonę, kad tokiame kalbėtojų geriau tiktų ne lietuvių šventėse kalbėti, o sudaryti kompaniją Andriuliui jo numatomoje keltinėje į... sovietų "rojų". J. K.

lose laikomų savo brolių!", "Kommunizmas — šio šimtmečio gėda" ir kt.

Tornis gatvėmis, kuriomis eisena vyko, buvo sustabdytas judėjimas. O tūkstantinės kandičių minios sekė eisena ir su susirūpinusia išraiška skaitė plakatuose skaudžius, bet teisingus žodžius. Anksčiau panašių eisenų nebuvo leidžiama organizuoti.

Prie City Hall buvo sutikti ir pasveikinti burmistro pavaduotojo John Innis. Dr. Kaškelis savo trumpa kalba nušvietė mūsų gyvenimą nepriklausomoje Lietuvoje ir tą nepaprastą žmogaus teisių išniekinimą, kurį

patyrėme rusams okupavus Li-

tuovą. Tikrai įspūdingai skambėjo garsiakalbių paskleisti užbaidymieji žodžiai: "Saugokis, Kanada, kol dar nevėlu!" Jie priverė ne vieną besiklausantį susimąstyti.

Vasario 19 d. 2 val p. p. įvyko viešas šventės minėjimas Lenkų Salėje, kur buvo renkamos aukos Tautos Fondui. Čia kalbėjo Toronto Lietuvių Organizacijų Komiteto pirmininkas K. Gri-gaitis, latvių atstovai, gen. konsulas Vyta. Gylis, visuomenės veikėja O. Indrelienė, dr. A. Šapoka.

Buvo priimtos rezoliucijos

Yra žinių, kad neoficialūs Stalino agentai siūlo Jugoslavijos diktatoriui Titui taikytis su Maskva. Susitaikymo sąlygos esančios dvi:

1) Titas turi grįžti į Kominterną ir atsisakyti nuo savo pasipriešinimo prieš Maskvos vadovavimą Rytinėje Europoje, 2) Jis turi sudaryti Balkanų federaciją, kurioje kiekvienas vienetas, prieš įstodamas į federaciją, turėtų prizadėti būti visiškai lojalus (reikiama — paklusnus) sovietams.

Ar Titas pasiduos šitai taikos pagundai, dar nėra žinių. O gal tai yra tik susipikymo komedijos pirmo veiksmo pabaiga?

Jeigu teisybė, kad Stalinas siūlo sudaryti Balkanų federaciją, tai tas būtų nauja "mirties kilpa" Maskvos politikai, nes prieš dvejus metus Bulgarijos Dimitrovas kaip tik nustojo Maskvos malonės vien dėl pritarimo tokios federacijos sudarymo minčiai... Paskui jam reikėjo važiuoti į Maskvą "gydytis", o tas "gydymasis" pasibaigė... iškilmingomis laidotuvenimis.

TRYGVE LIE DAR BANDO ĮTIKI MASKVAI

Trygve Lie, Jungtinių Tautų Organizacijos generalinis sekretorius, ir tą vietą išrinktas stiprios paramos dėka iš Maskvos pusės, nors ir žada netrukus pasitraukti iš tos vietos, bet dar bando įtikinti Maskvai Kinijos klausime.

Maskvos delegatai dabar išsidinėja iš kiekvieno posėdžio, kuriame dalyvauja senosios Kinijos vyriausybės delegatai. Tie išsidinėjami, žinoma, paralyžuoją Jungtinių Tautų Organizacijos veikimą.

Trygve Lie planuoja, kaip patenkinti rusus, kad jie iš potės kalbos reikšė nuomonę, kad nepavyks, kad kiti tam planui nepriešingi. Jis siūlo tuo tarpu tik pašalinti senąją delegaciją, bet naujosios, komunistinės delegacijos priėmimą dar atidėti.

patyrėme rusams okupavus Lietuvą. Tikrai įspūdingai skambėjo garsiakalbių paskleisti užbaidymieji žodžiai: "Saugokis, Kanada, kol dar nevėlu!" Jie priverė ne vieną besiklausantį susimąstyti.

Vasario 19 d. 2 val p. p. įvyko viešas šventės minėjimas Lenkų Salėje, kur buvo renkamos aukos Tautos Fondui. Čia kalbėjo Toronto Lietuvių Organizacijų Komiteto pirmininkas K. Gri-gaitis, latvių atstovai, gen. konsulas Vyta. Gylis, visuomenės veikėja O. Indrelienė, dr. A. Šapoka.

Buvo priimtos rezoliucijos

Yra žinių, kad neoficialūs Stalino agentai siūlo Jugoslavijos diktatoriui Titui taikytis su Maskva. Susitaikymo sąlygos esančios dvi:

1) Titas turi grįžti į Kominterną ir atsisakyti nuo savo pasipriešinimo prieš Maskvos vadovavimą Rytinėje Europoje, 2) Jis turi sudaryti Balkanų federaciją, kurioje kiekvienas vienetas, prieš įstodamas į federaciją, turėtų prizadėti būti visiškai lojalus (reikiama — paklusnus) sovietams.

Ar Titas pasiduos šitai taikos pagundai, dar nėra žinių. O gal tai yra tik susipikymo komedijos pirmo veiksmo pabaiga?

Jeigu teisybė, kad Stalinas siūlo sudaryti Balkanų federaciją, tai tas būtų nauja "mirties kilpa" Maskvos politikai, nes prieš dvejus metus Bulgarijos Dimitrovas kaip tik nustojo Maskvos malonės vien dėl pritarimo tokios federacijos sudarymo minčiai... Paskui jam reikėjo važiuoti į Maskvą "gydytis", o tas "gydymasis" pasibaigė... iškilmingomis laidotuvenimis.

TRYGVE LIE DAR BANDO ĮTIKI MASKVAI

Trygve Lie, Jungtinių Tautų Organizacijos generalinis sekretorius, ir tą vietą išrinktas stiprios paramos dėka iš Maskvos pusės, nors ir žada netrukus pasitraukti iš tos vietos, bet dar bando įtikinti Maskvai Kinijos klausime.

Maskvos delegatai dabar išsidinėja iš kiekvieno posėdžio, kuriame dalyvauja senosios Kinijos vyriausybės delegatai. Tie išsidinėjami, žinoma, paralyžuoją Jungtinių Tautų Organizacijos veikimą.

Trygve Lie planuoja, kaip patenkinti rusus, kad jie iš potės kalbos reikšė nuomonę, kad nepavyks, kad kiti tam planui nepriešingi. Jis siūlo tuo tarpu tik pašalinti senąją delegaciją, bet naujosios, komunistinės delegacijos priėmimą dar atidėti.

VLIKo pirmininkui, Lietuvos diplomatinio šefui ir diplomatiniam atstovams, Amerikos lietuvių organizacijoms, Kanados vyriausybei ir Toronto burmistrui.

Meninėje dalyje dalyvavo Toronto lietuvių vyrų choras, diriguojamas A. Narbuto; solistai A. Ščepanavičienė ir Br. Marijošius, akompanuojant A. Dvairionui; tautinių šokių grupė, A. Jickūnaitės-Šadeikienės vedama; deklamuotojai A. Kačauskienė ir Vyta. Kastytis.

Minėjimas įspūdingai baigtas Lietuvos himnu.

J. Paršeliūnas

Stalinas bandys taikytis su Tito?

Yra žinių, kad neoficialūs Stalino agentai siūlo Jugoslavijos diktatoriui Titui taikytis su Maskva. Susitaikymo sąlygos esančios dvi:

1) Titas turi grįžti į Kominterną ir atsisakyti nuo savo pasipriešinimo prieš Maskvos vadovavimą Rytinėje Europoje, 2) Jis turi sudaryti Balkanų federaciją, kurioje kiekvienas vienetas, prieš įstodamas į federaciją, turėtų prizadėti būti visiškai lojalus (reikiama — paklusnus) sovietams.

Ar Titas pasiduos šitai taikos pagundai, dar nėra žinių. O gal tai yra tik susipikymo komedijos pirmo veiksmo pabaiga?

Jeigu teisybė, kad Stalinas siūlo sudaryti Balkanų federaciją, tai tas būtų nauja "mirties kilpa" Maskvos politikai, nes prieš dvejus metus Bulgarijos Dimitrovas kaip tik nustojo Maskvos malonės vien dėl pritarimo tokios federacijos sudarymo minčiai... Paskui jam reikėjo važiuoti į Maskvą "gydytis", o tas "gydymasis" pasibaigė... iškilmingomis laidotuvenimis.

TRYGVE LIE DAR BANDO ĮTIKI MASKVAI

Trygve Lie, Jungtinių Tautų Organizacijos generalinis sekretorius, ir tą vietą išrinktas stiprios paramos dėka iš Maskvos pusės, nors ir žada netrukus pasitraukti iš tos vietos, bet dar bando įtikinti Maskvai Kinijos klausime.

Maskvos delegatai dabar išsidinėja iš kiekvieno posėdžio, kuriame dalyvauja senosios Kinijos vyriausybės delegatai. Tie išsidinėjami, žinoma, paralyžuoją Jungtinių Tautų Organizacijos veikimą.

Trygve Lie planuoja, kaip patenkinti rusus, kad jie iš potės kalbos reikšė nuomonę, kad nepavyks, kad kiti tam planui nepriešingi. Jis siūlo tuo tarpu tik pašalinti senąją delegaciją, bet naujosios, komunistinės delegacijos priėmimą dar atidėti.

nistinė delegacija. Žengus vieną žingsnį, reiks žengti ir kitą...

NERAMUMAI UKRAINOS
Kaip Lietuvoje, taip ir vakarinėje Ukrainos dalyje, kuri prijungta prie sovietų, atskyrus nuo Lenkijos, bolševikai turi nemažą rūpesčių.

To nebegali paslėpti net bolševikų radio pranešimai. Jie skundžiasi, kad žemės kolektyvinimo programa yra labai trukdoma aršiu kovų su... buržuaziniais nacionalistų liekanomis... Reikiama, su ūkininkais, kurie nenori nustoti savo žemės sklypelių ir tapti Stalino baudžiauninkais.

ARTINASI AUDRA?

Yra žinių, kad sovietai šiuo metu stato nepaprastai daug karinių lėktuvų.

Lėktuvai šiais laikais labai greit tobulėja, todėl karo reikalams pastatyti lėktuvai per metus laiko jau... pasensta, negali stoti į kovą prieš naujėnis.

Kadangi sovietai vistiek stato labai didelius kiekius lėktuvų, tai daroma išvada, kad jie rengiasi juos greit pavartoti.

Klausimas — kur? Spėjama, kad sovietai dabar negali turėti užsimojimo žygiuoti į Tolimuosius Rytus, kur ir juos galėtų sutikti panašūs pavojai, kaip vokiečius sutiko žygis link Volgos. Mažiau rizikos jiems būtų Vakarų Europoje, kur ir atstumai nedideli ir kur daug pramonės, lengvai tinkamos panaudoti karo reikalams.

Galimi pavojaus punktai laikomi Suomija, Jugoslavija, Berlynas arba Iranas.

NE DERYBOS, O JĖGA

Washingtono galutinai nusistatytą, kad derybos su Maskva dėl atominių ginklų kontrolės negali duoti nieko gera tol, kol nebus susitarta leisti inspektuoti visas atominių ginklų gaminių imones. O šito sovietai kaip

tik ir nenori. Jie nori, kad kiti sunaikintų visus savo atominius ginklus, bet kad niekas negalėtų pamatyti, ką jie apie save daro...

Vienintelis būdas karui su bolševikais išvengti, Trumano ir Achesono nuomone, yra tvirtas frontas Vakarų Europoje.

Vadinasi, pagaliau Washingtonas jau suprato, kaip reikia su Maskva kalbėtis, nors tą savo supratimą dar toli gražu ne visur nuosekliai taiko.

Paminėję savo šventę, junkimės mintimis ir su mums drauginga kaimynine estų tauta, nes patys į patį su jais tenka kovoti, siekiant tokio paties tikslo.

WATERBURY CONN

Waterburio Šalpos Klubas siūnia dovanas tremtiniais. Kairėje prof. Vaclovas Biržiška. Dešinėje žemai Antanina Colney, veiklioji klubo įkvėpėja.

VASARIO 16-TOJI

Šabloniškai atšventus Nepriklausomybės minėjimą vasario 12 d. parapijos svetainėje, ši sukaktis buvo paminėta vasario 16 dieną dar atskirai ir naujose formose. Ją suorganizavo Lietuvių Care Relief Klubas, talkininkaujant ALT. Sąjungos vietiniam skyriui. Nustatytą valandą buv. Kudirkos svetainėje susirinko apie 70 žmonių. Minėjimo programai vadovavo dr. M. J. Colney. Meninę dalį atliko solistas Julius Mačiulis, nuteikdamas visus rimtą ir iškilmingą susikaupimui prisiminti aplinkybes, kuriose buvo paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas. D. Pakalnis padarė turiningą pranešimą apie Vasario 16-tos reikšmę Lietuvai.

Toliau prof. Vaclovas Biržiška labai jautriais žodžiais ir eilėraščių forma pavaizdavo maskolių viešpatavimus Lietuvoje.

Dr. P. Vileišis savo žodyje pasigerėjo Amerikos lietuvių vienybe už Lietuvos laisvę, priminė Care Relief Klubu nuopelnus ir reikšmę viltį, kad sustiprėjusi lietuvių giminė Amerikoje suteiks naujos gyvybės ir didesnio pasitikėjimo savimi darbuose Lietuvos gerovei.

Po dr. P. Vileišio kalbos buvo išklausyta radijo programa, kurią suorganizavo dr. M. J. Colney anglų kalba per vietinę radijo stotį. 15-kos minučių programoje pats dr. Colney ir Jadvyga Stulginskaitė priminė amerikiečiams Lietuvos istoriją ir lietuvių kovą už laisvę.

Minėjimas buvo baigtas kukučia vakariene, kurios metu čia pat stovėjo paruošti Vokietijos 60 stundinių. Juos suorganizavo, galima sakyti, klubo siela ponis A. Colney, padedant poniai Kišenienei ir St. Geonaičiui. Reikėjo kantraus kelių savaitių darbo, kol pavyko surinkti, supakuoti ir sutvarkyti tiek siuntinių. Iš-tisomis dienomis ir naktimis ponis Colney su ypatinga meile ir kruopštumu tą reikalą tvarkė. Jos nuopelnas yra, kad taip gerai pavyko surinkti Vasario 16 minėjimas.

Dideliu dėkingumu ir pagarbą reikia vertinti darbu visų tų, kurie be skambių žodžių ir tuščios reklamos nuolatos ir nuolat tiesia pagalbos ranką vargstantiems lietuviams. Ju darbas yra nepalyginamai vertingesnis už tu, kurie pasišvaisto scenoje skambinimo šūkliais ir Lietuvos laisvinimo aukai numeta tik maži trūpiniai iš savo kišenės.

Besikirstant iš tikrai jaukaus minėjimo, dalyviai buvo paprašyti sumesti, kiek kas gali, pakietų pasiuntimo išlaidoms padengti. Bematant buvo gauta virš \$80.00. Buvo aukota net po \$10.00 (Stanikienė, Stulginskaitė, S. Genoitis).

Kitą rytą visi siuntiniai iškeliavo iš Waterburio Vokietijos. Jie išvežė ne tik maisto ir rūbų, bet kartu ir geriausių jausmų, linkėjimų ir skatinimų nenusiminti, kol yra geros šir-

dies lietuvių šioje Amerikos žemėje.

Visi minėjimo dalyviai jautėsi laimingi, matydami einant tokią rimtą pagalbą lietuvių stovyklai Vokietijoje. Bet jų tarpe visų laimingiausia buvo ponis Colney: jos visas gyvenimas tik iš tokių laimėjimų ir susidėda. Reikia ją matyti ir girdėti, kad galėtų pilnai suprasti, kokių šilumų ji atsiliepa apie kiekvieną naujakurį ir kaip skausmingai ji pergyvena, girdėdama ką nors bloga apie kurį tremtinį. Ji juos gina visa savo esybe. Jai jie visi geri ir ji nei vienas jų neatsisako padėti. Ji pamiršta daug savų ir savo šeimos reikalų, bet ji niekad nepamiršta, ko jos prašė tremtinys lietuvis. Vienintelė jos vada yra ta, kad ji niekadoms pati neišeis iš scenos ir niekadoms niekur nedės savo vardo. Savo nuveiktus gerus darbus visada skelbia kitų vardu.

Jos darbu ir iniciatyva gali klestėti daug gerų dalykų Waterburio lietuvių kolonijoje.

Jos darbu ir iniciatyva gali klestėti daug gerų dalykų Waterburio lietuvių kolonijoje.

DAINŲ IR LITERATūros SVENTE

Kaip jau pranešta, vasario 26 d. Waterbury, 48 Green St., bus nepaprasta dainų ir literatūros šventė. Joje dalyvaus geriausi lietuvių artistai ir Waterbury bus pirmą kartą pasirodys su tokia programa, kuri tikrai išreikš lietuvių kultūros vertingumą.

Susidomėjimas tuo vakaru yra ypatingai didelis ne tik pačiame Waterbury, bet ir aplinkinių lietuvių kolonijų. Programoje dalyvaus: dainininkai solistai — Vincė Jonuškaitė ir Julius Mačiulis, poetas Bern. Brazdžionis, aktorius H. Kaciškas, rašytojas Ant. Gustainis ir pianistas Aleksas Mrozaitis. V. K.

MINĖJIMO ATBALSIAI

Vasario 16-tos minėjimas, įvykęs vasario 12 d., pažymėtas dviem atvejais. Pirmiausia — surinktu aukų gausumu. Bažnyčioje, prie įėjimo ir pačioje salėje viso surinkta \$2,232.27. Tai gana stambi suma Lietuvos vadavimo akcijai paremti. Po \$100.00 aukojo T. Matas, dr. P. Vileišis ir ūkininkas Vincas Ramašas.

Antras dalykas, kuris sukėlė nemažą kalbų ir paliko pėdsakų vietos kolonijoje — tai vieno kalbėtojų, adv. Bagočiaus, gražybystė. Mat, jis rado reikalo paliesti tremtinius ir gana aštri forma juos pasiepti bei pakritikuoti. Minėjimo dalyvių dalis tuo buvo patenkinta ir kalbėtojų karštai paplojo, tačiau taip pat gausiai minėjime dalyvavę tremtiniai jautėsi nejaugiai. Kalbėtojo argumentai buvo labai pigūs ir kiekvienam žinomai. Ištikrųjų tai net ne argumentai, o paprasti plepalai. Blogiausia buvo tai, kad tie plepalai buvo beriami vieno iš pagrindinių kalbėtojų Vasario 16-tos iškilmingame minėjime ir ne kur, kampe, o nuo kalbėtojo pulko.

Šį kalbėtojų netaktą tegalima užsiminti vienu: adv. Bagočiaus užsimiršo, kam ir kuria proga jis kalba.

"NEPAVYKO" ...

Lietuvių Šalpos (Care & Relief) Klubu užsimojimas Vasario 16-os proga pasiūsti Europos simbolinį — 32 — siuntinių skaičių "nepavyko" ir šįmet. Pernai ta proga siuntinių skaičius susidarė trigubai didesnis, o šįmet — dvigubai.

PIRMOSIOS TREMTINIŲ VEDYBOS

Vietos amerikiečių dienraščio abi laidos, rytinė ir vakarinė, aprašo buvusį DP Stasės Petrauskaitės ir Albino Barnausko vedybas, įvykusias vasario 16 d. Laikraštis pažymi, kad tai pirmos Waterbury vedybos, kur abu partneriai yra tremtiniai. Be to, laikraštis atkreipia dėmesį į jaunosios ir pamergų tautinius rūbus. Tai esą pirmą sykį, kad lietuviškoji šv. Juozapo bažnyčioje tuokiamas jaunoji dėvi tautinius rūbus. Aprašymą puošia graži, didelė jaunųjų pulko nuotrauka. V.

Detroit, Mich., Naujienos

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės 32 metų sukaktį šįmet minėjo me vasario 18 d.

Išvakarėse šv. Antano parapijoje buvo atlaikytos gedulingos pamaldos už žuvusius per perietą karą ir dabar žūstančius nuo okupanto rankos. Įspūdingą pamokslą pasakė buvęs tremtinys kun. dr. Aleksis.

Sekmadienį toj pačioj bažnyčioj buvo iškilmingos pamaldos. Labai reikšmingą pamokslą pasakė šios parapijos klebonas kun. dr. I. Boreišis.

Minėjimo iškilmės įvyko 5 v. p. p. Ukrainų salėje. Dalyvavo apie 1,000 žmonių. Atrodo, kad didesniems parengimams jau ir ši salė bus per maža.

Minėjimo iškilmes atidarė Draugijų Centro pirm. Petras Medonis. Vakaro vedėjų pakvietė dr. P. Padalskį. Skautės įnešė Lietuvos ir Amerikos vėliavas ir prie jų būdėjo per visą programą. Visiems pagiedojus Amerikos himną, Draugijų Centro valdyba užėmė prezidiumo vietą.

Pirmasis kalbėjo Jėzuitų universiteto profesorius dr. B. F. Landuyt. Jo kalba aiški, suprantama, tiksliai palietė lietuvių padėtį.

Antras kalbėjo prof. Balyš Vitkus, kuris šiame mieste yra kalbėjęs ir prieš 15 metų, kai jis lankėsi Amerikoje Vilniui Vaduoti Sąjungos reikalais.

Po to kalbėjo Jėzuitų universiteto prezidentas kun. dr. Celestin J. Steiner. Jo kalba buvo filosofiška ir sunkiai žmonių supprasta.

Po keleto vakaro vedėjo žodžių, pirmoji minėjimo dalis baigta Lietuvos himnu.

Po to sekė meninė programa. Radijo choras, diriguojamas Br. Budriūno, akompanuojant Helenai Dailydaitei, dainavo devynias dainas; keturias vyrų choras ir penkias mišrus.

Publika labai nenorėjo choro iš scenos išleisti.

"Aušrinės" skilties skautės pašoko tris tautinius šokius. Šokio grafiškiai, simpatiniai. Vadovavo R. Peceskaitė.

Jurgis Kastytis - Gliauda deklamavo patriotiskus, jausminius savo kūrinis, specialiai parašytus Vasario šešiolikčiai.

Taro kalbą ir meninės programos dalies buvo rinkliava. kurios metu tvarka buvo pakrikusi. Aukų surinkta per \$600.00. Pajūrinus su pernai surinkta apie \$1,200.00 suma, atrodo mažai. bet, kai Detroito siautėja streikai ir nedarbas, tai gal ir neblogo surinkta...

Šįmet beveik nebuvo matyti

senųjų profesionalų — tų, kurie per daugelį metų tokiuose minėjimuose dalyvaudavo, sakydavo kalbas ir gan gausiai aukodavo. Ar kalbėjusiems profesoriams svetintaučiams nekils klausimas — kurgi lietuvių inteligentija, kur profesionalai? Nors pora tokių profesionalų (neskaitant naujųjų) ir buvo, bet jie buvo per kuklūs pasirodyti priešvečių, kai nekviesti.

Dar gerokai prieš minėjimą man teko pakalbinti vieną iš senųjų profesionalų, kad ateitų į minėjimą. Jis man atsakė, kad, girdi, kai mes buvome reikalingi, mes buvome ir pakviesti. Dabar, tur būt, mes jau nebereikalingi, kad niekas mūsų nekviečia... Kažin, mieli Detroito veikėjai — vadai, ar nereikėtų apie tai pagalvoti?

KOMP. BR. BUDRIŪNAS NAUJOJE TARNYBOJE

Kompozitorius Br. Budriūnas gavo vargonininko tarnybą amerikiečių parapijoje Our Lady Queen of Peace. Tai nauja parapija, ką tik pasistatiusi naują bažnyčią Detroito miesto pakraštyje.

Tos parapijos klebonas, patyręs Budriūno gabumus ir muzi-

kinį išsilavinimą, jį labai šiltai priėmė. Savo apylinkės laikraštįje REGINA PACIS jis parašė apie Budriūno kvalifikaciją pareikšdamas: "A most sincere welcome is extended to Mr. Budriūnas on behalf of the parish, with the hope that he will enjoy his stay with us, and have the best choir in Detroit".

Naujas Br. Budriūno adresas dabar toks: 6113 Hereford Ave., Detroit 24, Mich. Tel. TU 2-6892.

Gaila, kad mūsų trijose lietuvių parapijose nebuvo sudaryta galimybė komp. Br. Budriūniui įsikurti, kur taip labai reikia bent vieno muziko, kuris galėtų paruošti tinkamą chorą. Mūsų manymu, Br. Budriūnas būtų naudingas bet kurioje parapijoje. Kada choras bažnyčioje gražiai gieda, tada pamaldas ne tik lietuviai gausiau lanko, bet ir svetimtaučiai ateina, tada ir paties maldingumo nuotaka pakyla. Antra vertus, gal ir gerai, kad mūsų tautietis savo muzikiniais gabumais žavės amerikiečius. Ne taip sunku ir lietuviui užėti į amerikiečių bažnyčią, jeigu jį randa tai, kas jo dvasiai yra brangu ir kilni.

Komp. Br. Budriūnas pasilieka ir lietuvių choro dirigentu.

M. Simš

PITTSBURGH PA.

MINĖTA VASARIO 16-TOJI

Lietuvos Nepriklausomybės šventę Pittsburgho lietuvių atšventė vasario 12 d. Iškilmes rengė ALT Pittsburgho skyrius. Minėjimas prasidėjo šv. Kazimiero bažnyčioje 3 val. p. p. Buvo atitinkamos pamaldos ir labai gražų pamokslą pasakė kun. dr. V. Gidžiūnas. Paskui Lietuvių Svetainėje ALT sk. pirm. J. Paleckis atidarė iškilmingą posėdį, kuriam vadovavo P. Dargis, F. Gabaliūskas ir J. Virbickas. Kalbėjo kongresm. J. Fulton ir B. Gudvin, prof. Mykolas Biržiška ir prof. K. Pakštas. Ad. Simonavičius perskaitė šios šventės progą Pennsylvanijos majoro išleistas proklamacijos. Po to Espleto vyčiai šoko tautinius šokius, vadovaujant K. Žilinskaitėi; Maironio ansamblis, vadovaujamas I. Nausėdos, pa-

dainavo kelias dainas, Aukų Lietuvos laisvinimo darbai surinkta arti \$800.00.

MIRĖ ANTANAS ZDANKUS,

sulaukęs vos per 50 metų amžiaus, M. Zdanienės vyras, M. Zdanienė per daugelį metų yra SLA 40-tos kuopos finansų rastiškė. Zdanikai turėjo nusipirkti lietuvišką užėgą ir bižnį gerai sekėsi, todėl nusipirko ir tą namą, gražiai jį pataisė, beiko tik džiaugtis gyvenimu. Zdanikas tačiau kiek nesveikavo. Pagelbėdams pažįstamiems naujakuriams, vežė sunkvežimį jų daiktus į Chicago. Grįždamas per šalį, buvo nuvežtas į Chicago ligoninę, J. Viktoravičius, lėktuvu jį parvežė į Pittsburgho ligoninę, čia kelias savaites dar pasirgo ir vasario 5 d. mirė. Palaidotas Lietuvių Tautiškoje Kapinėse vasario 8 d. J. Virbickas

NEWARK, N. J.

Mrs. ir Mr. DEMSKIAI š.m. vasario 12 d. šventė savo 45 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. 9:30 val. šv. Trejybės parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos ta proga šv. Mišios, kurias laikė parapijos klebonas prelatas I. Kelmelis. Pamaldose dalyvavo visi artimiausieji giminės ir pažįstami. Vaisės vyko į bute 207 Elm St., N.Y. Vaisių stalą puošė skoningai papuoštas tortas, kurį padovanojo dukros ir marti. Visi svečiai sukaustuvininkus apdovanojo dovanomis.

Savo vaikams, žentams ir marčiai, seriai ir švoeriui Pavalkiams ir jų dukrai, Elenai ir Pranciškui Pavalkiams, Svetikams, Strelkauskienėi, Šatienėi ir Mocikienėi, o taip pat ir ALRK Moterų Sąjungos 68 kuopai, apdovanojusiems gražiomis dovanomis, sukaustuvininkai nuoširdžiai dėkoja. Taip pat dėkoja visoms sąjungietėms ir visiems kitiems, dalyvavusiems pamaldose.

BALTIMORE MD.

PRAKALBŲ VAKARAS ŠI SEKMADIENI

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius šį sekmadienį, vasario 26 d., rengia prakalbų vakarą ir pobūvį.

Kalbės VIENYBĖS redaktorius J. Tysliava ir adv. dr. E.

NEWARK, N. J.

Armanavičienė. Po prakalbų bus bendra vakarienė.

Skyrius šiuo metu platina iš centro gautas knygas apie Lietuvą. Knygos išleistos anglų kalba, tinkamos padovanoti amerikiečiams veikėjams, besidominčiams lietuvių tauta.

"PASAS Į VILTĮ"

ALT Sąjungos sk. vald. narė E. Armanavičienė vasario 12 d. Baltimorės College Klube skaitė paskaitą anglų kalba apie tremtinių būklę. Paskaita buvo pavadinata "Passport to Hope". Po paskaitos buvo parodyta IRO atsiųsta filma apie tremtinių gyvenimą Vokietijos stovyklose.

LINDEN, N. J.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS BUS ŠI SEKMADIENI

Vasario 26 d. Lietuvių Laisvės Parko salėje, 340 Mitchell Ave., visos Lindeno lietuvių organizacijos rengia Nepriklausomybės sukakties minėjimą. Pradžią 3 val. p. p.

Maloniai sutiko dalyvauti ir kalbėti miesto majoras H. Roy Wheeler, miesto adv. L. Wineskas ir aldermonas adv. J. Manico. Dalyvaus VLIKo atstovas Pr. Vainauskas, kun. J. Vilutis ir ALT New Jersey skyriaus pirmininkas J. J. Stukas, jr.

Meninę programą atliks Lindeno lietuvių naujakurių choras, vedamas muz. Jono Čizausko. Įėjimas nemokamas.

J. J. Liudvinaitis

PHILADELPHIA, PA.

VASARIO 16-TOJI

Nepriklausomybės šventę Philadelphiaje minėta vasario 19 d., Muzikinių Klubų salėje.

Dalyvavo ir kalbėjo senatorius Green, amerikietis veikėjas Horan ir dr. Damušis iš Clevelando, dainavo operos solistė J. Augaitytė ir V. Macijausko vad. Philadelphiajos Meno Ansamblio mišrus choras.

Susirinkę buvo apie 1,300 lietuvių. Aukų Lietuvos Fondui surinkta per \$1,300.00. Minėjimo rengimo komitetui vadovavo J.

•LIETUVA TIRONŲ PANCIOUSE — teisybės žodis apie tai, kas atsitiko su Lietuva. 312 pusl. Kaina \$2.00

Kaniušis, programos vedėjų buvo adv. Mankas.

MENO SIUPINYS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius kovo 26 d. Lietuvių Muzikinėje salėje, 2715 E. Alleghany Ave., rengia meno siupinį. Dalyvaus solistė Juzė Augaitytė, baletų šokėjai St. Modziliauskas ir Ks. Knytaitis su savo mokiniais, pirmą kartą pasirodys L. Kaulinio vedamas Philadelphiajos Liet. Meno ansamblio vyrų oktetas, ansamblio šokių grupė pašoks naujų šokių. Dalyvaus taip pat iš televizijos pažįstamas šešiolikmetis akordeono virtuosas C. F. Dauber. Aktoriai K. Vasilauskas ir V. Žukauskas rengia specialią linksmą programą su monologais ir kupletais apie Philadelphiajos gyvenimą, pažvelgus į jį iš linksmosios pusės.

SCRANTON, PA.

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS IR NAUJO ŽURNALO "KRIKŠTYNOS"

Scrantonio lietuvių susirinko vasario 16 d. vakarą Tautinės Bažnyčios salėje, kur minėjo didžiąją Lietuvos šventę ir NEMUNO žurnalo įkūrimą.

Kun. M. Valatka, didelis kultūros ir spaudos mylėtojas, pasakė kalbą Nepriklausomybės šventės tema, o po to pranešė susirinkusiems didžiąją naujieną: Scrantone kovo mėn. pradžioje išleidžiamas gausiai iliustruotas lietuviškas žurnalas NEMUNAS, kurį remia Lietuvių Kultūros Fondas, redaguoja V. Trumpa, H. Zemelis (buvęs MINTIES redaktorius), L. Dovydenas ir gausi redakcinė kolegija.

Dar kalbėjo J. Bardauskas, Taut. Bažnyčios komiteto pirmininkas, K. Šimnaskis, A. Ruseckas ir kiti.

ST LOUIS, MO.

Vasario 11 d. čia iškilmingai paminėta Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo diena. Paminėjimą atidarė, tai dieną pritaikię žodį tarė ir iškilmingan posėdžiui, vadovavo lietuviški draugijų ryšio pirm. liet. parapijos klebonas kun. Vitkus. Dar žodį tarė East St. Louis liet. parap. klebonas kun. Dekšnys.

Po to šiai progai skirtą paskaitą skaitė J. Bereiša.

Garbės prezidiume buvo: kun. Vitkus, kun. Dekšnys, Dužinskas — SLA 214 kuopos pirm. S.Rimkus — SLA 363 kuopos linkių lietuvių.

J.

BROOKLYN, N. Y.

EDISON CONSOLIDATED Co. PAGERBĖ INŽ. JONĄ BALTŲ

Š. m. vasario 2 d. Consolidated Edison Co. iškilmingai pagerbė inž. Joną Baltų, sąžiningai tarnavusį šiai b-vei 25 metus. Šia proga bendrovės valdyba suruošė vakarėlį, kuriu metu jo draugai inžinieriai įteikė jam aukso plunksną ir piestuką.

Edison Bendrovė, didžiai įvertindama inž. J. Baltaus sąžiningą darbą, įteikė jam aukso medalių ir gražiai atspausdintą diplomą, pasirašytą šios bendrovės prezidento H. K. Searing. Vaisių metu inž. Joną Baltų sveikino jo draugai ir pažįstami telegramomis bei telefonu iš įvairių vietų. Gražų prisiminimo lapą su \$25.00 dovana įteikė Quaker Country Club of the Consolidated Edison Co.

Vaisių vadovas, vienas šios bendrovės aukštųjų pareigūnų, susirinkusiems inžinieriams, kuriu vienu buvo apie 150, ir kitiems bendrovės pareigūnams, apibūdindamas inž. J. Baltaus veiklą bendrovėje, iškėlė jo lietuviškumą ir veiklumą Amerikos lietuvių tarpe. Jo žodžiais tariant, inž. J. Baltus yra nusipelnęs dar daugiau pagarbos, veik-

Inž. Jonas C. Baltus

damas šalpos ir kultūrinio darbo barose.

Šia proga verta pabrėžti, kad inž. J. Baltus į Ameriką atvyko prieš 38 metus, kaip ir daugumas to meto lietuvių, be aukštojo mokslo, bet sunkiai dirbdamas ir mokydamiis pasiekė profesijos ir gražios padėties savo darbe bei visuomeniniame gyvenime.

J. Svyrūnas

KAS ir KUR

- Nepriklausomybės akta pasirašiusių atstovų, kurių iš viso buvo 20, tik trys gyvena šiaurės geležinės uždangos: Mykolas Biržiška — Amerikoje, Steponas Kairys — Vokietijoje ir prel. Kazimieras Šaulys — Šveicarijoje. Kiti jau mirę arba ištremti į Sibirą.
- Kun. A. Sabaliauskas, viešintelis lietuvių kunigas Vencueloje, vasario mėn. žada atvykti į JAV ir čia pas lietuvių geradarius parinkti aukų teikišiam lietuvių laikraščiai "Tėvų Kelias" išlaikyti.
- Brooklyn, kaip praneša KELEIVIS, įvyko socialdemokratų 19-tos kuopos bankietas. Tame bankiete kalbėjo J. Tysliava (!), J. Ginkus (!), J. Vinikas (!) ir kt.
- G. Matore, prancūzas mokslininkas, dirbęs Lietuvoje Pedagoginiame Institute, pirmosios bolševikų okupacijos metu sėdėjęs kalėjime, didelis lietuvių draugas, neseniai garsiam Gre noble (Prancūzijoje) universitetui išrinktas literatūros mokslų fakulteto dekanu.
- Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba praneša, kad nuo kovo 1 d. prasidės Tarybos naujų narių rinkimas. Balsavimas tęsis nuo kovo 1 d. iki balandžio 30 d.
- Dešimts Kanados žinomų meno organizacijų ruošia didelę meno parodą. Paroda įvyksianti kovo mėn. Toronto mieste, Dailės Galerijoje. Parodoje dalyvauti yra pakviesti ir lietuvių dailininkai, audinių specialistai Anastazija Tamošaitienė.
- Dailininkas A. Šepetys savo dailės parodą iš Edmondono miesto, Kanadoje, po gero pasisekimo perkėlė į Calgary miesto muziejų.
- Švedijoje gyveną pabaltiečiai visą laiką terorizuojami Maskvos pasuntinybės. Prie pasuntinybės įsteigtas specialus skyrius, kurio pareiga yra stebėti švedijoje esančius pabaltiečius, šiuo metu švedijoje dar gyvena 25,000 estų, 5,000 latvių ir 200 lietuvių.
- IRO organizacija Vokietijoje yra paruošusi projektą, pagal kurį negalintieji emigruoti lietuviai būtų sukelti į dvi stovyklas — Kempnę ir Memmingeną. Šiose stovyklose visą laiką ir anksčiau gyveno lietuviai.
- Laikraštinkas A. Vilainis išleido nedidelę knygėlę, pavadinimą "Žmogus, kuris amžinai keliauja". Tai esąs pirmasis sąsiuvinis. Iš viso bus 6 tokie sąsiuviniai, kurie sudarys vieną didelę knygą.
- Svetlana Beriozova, jauna balerina, ruošiasi vykti iš New Yorko į Londoną, kur ji metams pakviesta šokti. Pažymėtina, kad ši 17 metų mergaitė, šokdama įvairiose valstybėse save reklamuoja Lietuvos dukra. Mat, jos tėvas Beriozovas — Berzaitis savo laiku yra šokęs Kauno teatre.
- Stasys Santvaras, daugiau kaip 4 mėnesius išgyvenęs Long Island, N. Y., persikėlė į Bostoną, Mass., kur jis mano pastoviai apsigyventi. Jo žmona, išgūjęsi per 3 mėnesius ligoninėje, pasveiko ir sugrįžo į savo šeimą.
- Ministras Stasys Lozoraitis Vasario šešioliktosios proga per Vatikano radiją pasakė kalbą.
- Vasario šešioliktosios proga The New York Times įdėjo vedamąjį, kuriame gražiai prisiminti Lietuvos vargus.
- Bostono lietuviai Vasario 16-tąją minėjo vasario 12 d. Minėjimo dalyvavo apie 1,200 lietuvių. Aukų Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta \$1,176.00. Minėjimą vedė adv. Grigalius ir adv. Br. Kalvaitis.
- Anglijoje gyveną lietuvių nori Manchesteryje įsteigti Anglijos lietuvių teatrą. Organizavimo darbo ėmėsi aktorius Kvedaras.
- Studentė Nelė Lapė vasario 13 d. buvo į Itacą atvykusiems tremtiniams, surengusi meninę programą. Bendri pietūs tiems patams tremtiniams (apie 60 žmonių, tarp kurių žymia dalį užima lietuviai) buvo paruošti vietos liuterionų bažnyčios rūpėnui.
- Dailininkas Pranas Lapė, praėjusių metų gruodžio 5 d. atvykęs iš Stockholmo, tebegyvena Stony Brook, N. Y., kur jis Lapių namuose yra įsirengęs laikiną atelę. Jo paskutinis darbas yra aliejiniais dažais tapytas Pr. Lapienės portretas.
- Jaunas rašytojas Albinas Marjūšas Katiliškis, praėjusiais metais laimėjęs premiją už savo knygą "Prasilenkimo valanda", negalėdamas įsikurti Brooklyne, persikėlė į Chicago.
- Laikraštinkas Stasys Pieža, dalyvavęs ilgoje kelionėje po Europą, grįžo atgal į Chicago.
- Vasario 26 d. BIRUTĖS choras Chicagoje stato operetę "Grafas Liuksemburgas". Vaidinimai įvyks Sakalų svetainėje.
- Amerikos lietuviai komunistai, pirsidavę Maskvos tarnybai, labai pyksta, kad juos pavadina tiesioginiu vardu. Chicagoje yra jau visa eilė atsitikimų, kad komunistai grasina kėrysią už jų nurodymą.
- Chicagoje įsteigtas studijų klubas, kurio nariai pasiryžę nagrinėti įvairias Lietuvos problemas. Steigiamasis susirinkimas įvyko vasario 11 d. Tremtinių Namuose. Į valdybą išrinkti: P. Jonikas, J. Paplėnas, J. Prunskas, K. Žalkauskas ir K. Žemekas. Artimiausiam Studijų Klubo susirinkime paskaitą skaitys R. Skipitis — Senieji ir naujieji Amerikos lietuviai.
- Vokietijoje, amerikiečių zonoje, eilėje sanatorių gydosi nemažas skaičius lietuvių, sergančių džiova. Gautingo sanatorijoje gydosi 54 lietuviai, Ambergio sanatorijoje 35, Heilbrono 39, Schomburgo 15. Apie 180 lietuvių yra besigydančių kitose ligoninėse ir privačiai.
- Jonas Černius, BALFo visuomeninių reikalų vedėjas, išvykęs ilgesniam laikui Pensilvanijos ir New Yorko BALFo skyrius lankyti.
- Ši mėnesį BALFas numato išsiųsti dvi drabužių siuntas: vieną į Vokietiją, o antrą į Italiją.
- IRO organizacijoje, Vokietijoje ir kituose kraštuose, pradėti paruošiamieji darbai tai organizacijai likviduoti. Žymiai mažinami tarnautojų skaičiai, likviduojamas turtas, kuris nebereikalingas daliai tremtinių išemigravus, ir pradėta ieškoti stovyklų, kur galėtų sukelti negalintieji iš Vokietijos emigruoti.
- BALFas šiuo metu veda aktyvią akciją surinkti lėšų 600 lietuvių ūkininkų iš Vokietijos atvežti į Michigana. Akcija jau duodanti pirmuosius džiuginančius davinius. Tikimasi, kad reikalingą pinigų sumą pasiseks surinkti.

Naujas žodynas

V. Piterajio

"Mažasis lietuviškas - angliskasis žodynas"

(su tartimi), naujai išleistas, apimantis virš 12,000 žodžių, įrašytas kietais drobės viršelais, 418 psl., gaunamas šiuo adresu: Gabilja, 412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Kaina \$2.00.

Senos naujienos

Gavau laišką iš Chicago. Rašo, kad vasario 11 dieną ten įvykęs buvusių tremtinių susirinkimas ir NAUJIENŲ redaktorius dr. Pijus Grigaitis ten aiškines, kaip susidariusi ir kaip veikianti Amerikos Lietuvių Taryba.

Šita proga jis kalbėjęs ir apie lietuvių susikirstymą srovėmis. Jis paminėjęs, kad jau sena naujiena. Tokia pati sena naujiena yra ir kita nuomonė, anot kurios prieš 1926 metus Lietuvoje jokio komunistinio pavojaus nebuvo, komunistai jokio perversmo niekada nebūtų suręnę.

Kad NAUJIENŲ redaktorius tokią nuomonę skelbia, tai jau sena naujiena. Tokia pati sena naujiena yra ir kita nuomonė, anot kurios prieš 1926 metus Lietuvoje jokio komunistinio pavojaus nebuvo, komunistai jokio perversmo niekada nebūtų suręnę.

Bet aš turiu vieną dar senesnę naujieną. Ją priminė man tas pats mano pažįstamas, kuris man rašo apie minėtąjį susirinkimą. Ta senoji naujiena iš 1925 metų NAUJIENŲ, kur tada buvo įdėtas toks pranešimas iš Lietuvos:

"1925 m. sausio 5 d. šiauliuose politinė policija susekė labai rūpestingai sunarpliotą komunistų mazgą. Rasta daug literatūros, susirinkimų protokolų, ginklų. Sumiėję daugiausia už algą suvilioti darbininkai, tardant mieliai išpasakojo visus planus, kaip manyta Lietuvoje padaryti komunistų perversmą ir laukti iš Sovietų Rusijos 4,000 žmonių pagalbos."

Šią naujieną NAUJIENŲ redaktorius, atrodo, yra pamiršęs.

Pasakojo man čia dar senesnę naujieną — vis iš NAUJIENŲ — kad jose ir apie Vasario 16-tą būdave rašoma, kaip apie "buržujų" šventę. O tai būvę dar toli prieš 1926 metus...

Tada būvę geri laikai! Kur tik NAUJIENŲ redaktorius nevažiuodavęs, ten salės būdavusios pilnos. Tiesa, jau ir tada — prieš 1926 metus — buvo Amerikoje ir "Laisvė" ir "Vilnis", ir Bimba, ir Mizaras, ir Prūsė, ir Andriulis... Ir jie rasdavę pilnas sales. Vis maždaug tų pačių žmonių...

Panašiai dar būvę ir laimingaisiais "bendro fronto" laikais. Svarbu, kad tada buvo "daug žmonių", o katrie "priklausė" —

niekas tada neskaičiavo, visus skaitė, kaip "savo"...

Tik kai "bendras frontas" sudarė, tada paaiškėjo liūdnai dalykai, dėl kurių NAUJIENŲ redaktorius ėmė ieškoti kaltininkų ten toli, anapus vandenyno...

Yra tokia "drama trijuose aktuose", pavadinta "Bolševikai Lietuvoje". Galėtum pamanyti, kad tai koks naujas leidinys. Bet ne. Tai yra "Vilnis" leidinys No.1. Toje "dramoje" vaizduojamas bolševikų įsiveržimas į Lietuvą 1919 metais. "Drama" baigiasi šūkiu "Lai gyvuoją Lietuvos Tarybos!"

Nors išleidimo metai nenurodyti, bet tenka spėti, kad toji "drama" buvo išspausdinta 1919 ar 1920 metais.

Šitoje "dramoje" jau yra skelbiama, kad "Lietuvos valdžia yra nužudžiusi virš dviejų tūkstančių mūsų draugų, kurių caras nenužudė"...

Tai buvo skelbiama tais laikais, kad Lietuvos ministeris pirmininkas M. Slezevičius šaukė savanorius į kovą prieš bolševikus. Vėliau bolševikai Smetonos-Voldemaro vyriausybę kaltino už keturių komunistų sušaudymą. O Slezevičiaus vyriausybę, kaip matome, buvo kaltinama už dviejų tūkstančių nužudymą...

NAUJIENŲ redaktoriaus nuomone, jeigu Lietuvoje nebūtų buvę "reakcinio" režimo, tai Amerikoje būtų buvę mažiau lietuvių, nepalankių nepriklausomai Lietuvai, negu dabar yra. Dabar dalis lietuvių, esą, simpatizuoja bolševikams tik dėl to, kad jiems nepriklausomos Lietuvos tvarka nepatiksusi...

Bet keista, kad NAUJIENŲ redaktoriaus net ligi šiol dar nesuprato, kad net ir jis pats bolševikų aktyse yra toks pats "reakcinis", kaip ir visi kiti, ir kad bolševikams viskas yra "reakcija", kas nepriklauso nuo Maskvos.

Sako, Amerikos lietuviai nepalankiai žiūri į laisvųjų varžymą, į cenzūrą, į politinius suiminius... Kadangi apie tokius dalykus būdave žinių iš Lietuvos, tai daugelis Amerikos lietuvių ir atšalę nuo Lietuvos...

Jeigu taip, tai dabar kaip tik visi tie, kurie dėl to atšalę nuo Lietuvos, turėtų ko greičiausiai atšalti nuo Maskvos, nes juk niekam nėra abejojimų, kad ir politinės laisvės Maskva niekam

neleidžia, ir cenzūrą laiko ko griežčiausia, ir suiminėja tūkstančiais kartų daugiau, negu kada nors... Kodėl gi tas negadina tu, kurie "dėl šito" atšalę nuo Lietuvos?

Ar nereikėtų tad NAUJIENŲ redaktoriui prisiminti dar vieną seną naujieną... Kad Amerikos lietuvių spaudos dalis nuo senų, dar priešnepriklausomybinių laikų daugiau dėmesio skyrė ne tiek lietuviškam tautiniam, kiek internacionaliniam klasišiam, vadinamam darbininkiskam susipratimui. Kova dėl klasišinių interesų išsikišo į pirmą vietą, tautiniai reikalai liko antroje ir trečioje eilėje. Pirmiau socializmas, o lietuviškumas tik šalia to ar po to... Rodos, nesuklysim, kad NAUJIENOS šia prasme irgi savo laiku nemažą indėlį yra įdėjusios į šitoki Amerikos lietuvių darbininkų sąmoninimą...

Pirma paminėtos dramos viršelyje yra išspausdintas "Vilnis" skelbimas, kur rašoma: "tai yra darbininkų laikraštis, kuris prirengia darbininkus priegeresnės ateities. "Vilnis" neapkenčia ponai, nes ji tarnauja ir rūpinasi ne ponų reikalais, o darbininkų". Taip rašė dar tada, kai Lietuva tik kėlėsi nepriklausomam gyvenimui.

Dalis lietuvių jau buvo išmokta, kad svarbiausias dalykas yra darbininkų kova prieš ponus. Bolševikams beliko tik pirs-

Nebaigtas darbas

Imdama plunksną į ranką, aš prisimenu, kada kreidamą savo tautiečius, prasydama gelbėti tremties gyvenimą vargstančius mūsų sesutes ir brolius. Daugelis man po to rašė, prašydami adresu, siuntinėjo jiems pakietilius, vėliau sudarinėjo affidavitus, pagaltu siuntė buto - darbo garantijas ir kvietė juos į šią šalį. Daug tapo atkviesta. Patys tremtiniai, jau čia įsikūrę, man parašo.

Jaudina mane tokie laiškai, kuriais jie nieko nebeprašo, nebesiskundžia, o tik padėkoja už suvedimą į santykius su iki tol nepažintais žmonėmis.

Nemažas skaičius jau ir tu rodyti, kas yra "darbininkas" ir kas "ponas".

Tas pirštą atsisuko ir į dr. P. Grigaitį su NAUJIENOMIS. Bolševikų agentai pasakė: "Ir čia ponas!"

Ir atsitiko taip, kaip tai vištai, išperėjusiai anties kiaušinius: kai tik priėjo prie vandens, ančiukai nuplaukė, o višta su keliais viščiukais likusi ant kranto kudakina pasipiktinusi, nesuprasdama, kas čia atsitiko, ir ieškodama kaltininkų... Bet ančiukų nebesuvarysi atgal į kiaušinius... Reikėjo savo laiku apsižiūrėti, ką rengiesi perėti: viščiukus, ar ančiukus, lietuvius, ar internacionalus...

B. K. Naujokas

Skautų vargiai pakaks

Dr. Br. Kalvaitis DIRVOJE nušvietė skautus, kaip nepamainomą organizaciją tremties jaunimui. Negalima užgincyti jos naudingumo. Tačiau yra problematiškas klausimas: ar iš rėšų ši organizacija yra pakankamai visam lietuviškam jaunimui apjungti?

Čia peršasi kelios abejotinos prielaidos: 1. Skautai niekad neįjungė viso jaunimo. Vieni priklausė kitoms organizacijoms, antri negalėjo pasitenkinti skautų perduodamos vertybių skalės apimtimi ar gilumu, dar kiti buvo tiesiog per seni skautiškai karjerai su pirmasvyrėmis pradėti. Šių grupių įjungimas į mūsų jaunimui vertas ypatingo dėmesio.

2. Diasporinėse sąlygose grynai organizacinio būdu apjungti mūsų žmonių nėra įmanoma. Organizacinis ryšys čia atstoja dvasinį: spauda ir kt. Skautišką spaudą visada labiausiai pabrėždavo grupinio veikimo ir metodinius klausimus. Ar ji norės ir sugėbės persiorganizuoti iš grynai skautiško vadovo į bendrą dvasinį žiburį mūsų jauniesiems?

3. Esama duomenų spėti, kad mus priglaudusių amerikiečių skautų vadovybės darys žygių mūsų tarpu dar integraliai besitvarkančiams skautams vienu ar keliu būdu.

Ne tik naujų, bet ir seną adresą

būtinai reikia aiškiai parašyti, kada norite, kad DIRVA būtų siunčiama kitu adresu, negu ligi šiol. Apie adresą pakeltimą stengkitės pranešti bent DVI SAVAITES IŠ ANKSTO!

DIRVA — vienintelis lietuvių laikraštis Ohio valstijoje. Kaina metams tik \$3.00.

tu būdu įjungti į savąsias kuopas. Šiuo atveju skautiškoji organizacija vargiai turėtų mūsų tautai tokios reikšmės, kokios iš jos tikimasi. Ir atrodo, kad jau šiandien prasminga pagalvoti apie šį kol kas dar bene hipotetinį klausimą.

Pagaliam, būtų neakyla, šitaip beplanuojant, užmiršti ideologines organizacijas. Jos, ir jau ypatingai jų vadai, yra faktoriai, kurio viščiškai negalima išbraukti iš visuomeninio gyvenimo. Vokietijoje tremtis parodė, jog visos grupės pradžioje kalbėjo prieš skautams konkurencinį ideologinių organizacijų steigimą ir visos jas vėliau, pavėluotai, steigė. Jau užjūriuose matome kai kurias ideologines organizacijas atsigaivinancias.

Šie faktai turėtų mus pamokyti, kad jaunimo, ypač vyresniojo, organizavime, nėra įmanoma išvengti diferenciacijos ir kad to norėti būtų neprotinga. Nenorime spėlioti, kuri organizacija dabartinėmis sąlygomis labiausiai pajėgtų išvystyti naudingą veiklą. Tačiau norėtum tikėti, kad mūsų pagrindinės studentiškosios korporacijos, turinčios pakankamai jėgų, galėtų daug mūsų jaunosios kartos organizavimui, jeigu jos, atsidarę integraliai besitvarkančiams skautams vienu ar keliu būdu.

Ypač aš kreipiuos į jus, mielieji brateliai, su kuriais taip gražiai kartu esam dirbę tremtinių reikalui. Papildykime smarkiau dar kartą! Pasiųskime šį kartą savo pinigine auką tiesiog BALFui sulaukytųjų tremtinių atgabenimo reikalui. Nelaikykime mažiau reikalingų drabužių žinodami, kad dar nemažas skaičius lietuvių Vokietijoje ilgai bus reikalingas mūsų pagalbos. Tai padarykime tuojau, dabar.

Pr. Lapienė

Geriausias	Žurnalas
LIETUVIŲ	NAUJIENOS
Paveiksluotas	32-jų puslapių
Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 met.	Insteligos Gegužio 15, 1938.
LIETUVIŲ NAUJIENOS	
332 N. 6th Street	Philadelphia 6, Pa.

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

KAIP SUDERINTI

PRIEŠ DVI SAVAITES šioje vietoje buvo kalbėta, kad visuomenės lėšas bendriesiems reikalams reikėtų rinkti į vieną vietą ir tik po to skirstyti jas tam tikra proporcija bent trims svarbiems fondams: Lietuvos bylai vesti, treitiniam šelpi ir kultūriniam veikimui remti.

Mintis ne nauja, bet ligi šiol nei vienas jos pajudimas nesusilaukė atgarsio iš vadovaujančiųjų sluoksnių. Iš to galima daryti išvadą, kad prieš kalbėti nėra argumentų, o už pasisakyti — nėra noro. Todėl tyli, bet nieko nedaro... Ir viskas pasilieka, kaip buvo.

Tuo tarpu sumanymų netrūksta. Jie dygsta iš įvairių pusų ir kiekvienam vis reikia atskiro fondo...

Pereitame DIRVOS numerįje buvo T. Dambrausko straipsnis, kuriame buvo siūloma steigti ūkį nedarbingiems naujakuriams paremti.

Z. Jankauskas šiame numeryje primena savo anksčiau iškeltą sumanymą apie lietuviško "kolchozo" — kaimo ar net miestelio įsteigimą.

A. Sodaitis siūlo steigti Geležinį Fondą, į kurį turėtų būti renkamos lėšos Lietuvai gelbėti ir atstatyti. Tėvynės Mylėtojų Draugijos pirmininkas siūlo prie tos organizacijos steigti Kultūrinį Fondą...

Visi tie pasiūlymai yra tokio pobūdžio, kad, jeigu jie būtų vykdomi, tikėtų vykdyti ne kurios nors vienos grupės ar srovės, bet visos Amerikos lietuvių visuomenės ribose.

Sumanymai gražūs. Bet kas būtų, jeigu mes visus juos intumėm vykdyti tokiais "partizanais" metodais, tai yra, veikdami be vadovaujančio centro, atsitiktinių aplink sumanytojų susidariusių būrelių iniciatyva?

Bematant turėtumėm fondus ant fonų, o ant tų fonų mažus ir didžius fondelius, bet visus tuščius, kadangi visuomenė būtų galutinai dezorientuota, kuris čia fondas svarbesnis, kuris reikalingesnis, ir visus tuos... numotų ranka.

Taryba ir BALFas dažnai mums nurodo į žydų pavyzdį, sakydami — žiūrėkite, kiek jie pinigų surunka! Bet nei BALFas, nei Taryba ligi šiol neišgirdo atvirksčių nurodymų irgi į tų pačių žydų pavyzdį. Būtent, kad žydai turi tik vieną centrą lėšoms rinkti.

Pas aukotojų ten neateina vieną dieną vienas rinkėjas, kita kitas, trečias trečias. Jie duoda daug ir, rodos, nesibaigiant apsidėti privalomuo aukojimu, kaip mokėsciu, bet ten aukotojas nedeorientuojamas netvarkingų aukų prašymu.

Kodėl mes to negalime? Kodėl Taryba su BALFu, pasikvietai talkon kultūrinį ir ekonominių sumanymų kelėjus, nesirūpina rimtai pasikalbėti apie vieną aukų surinkimo centrą. Mes esame įsitikinę, kad visuomenė tokį susitarimą labai šiltai sveikintų. O jei kas kitaip mano, tepareiškia, kuo remia tokią nuomonę!

Pabrėžiame, kad, sudarius vieną aukų surinkimo centrą, nei Taryba, nei BALFas neprivalo nustoti savo savarankiškumo ir neprivalo keisti dėl to savo veikimo. Nuo surinktų aukų kiekio kiekvienos tos organizacijos biudžeto dydis priklausytų ir toliau, kaip ir dabar priklauso. Joms būtų perduota iš anksto sutarta surinktų aukų dalis.

Bet tam tikra aukų dalis galėtų būti numatyta ir kitiems reikalams: didesnieiems kultūriniam ir ekonominiams sumanymams paremti.

Zinoma, turėtų būti sudaryti ir atitinkami organai, kuriems aukų surinkimo centras tam paskirtas lėšas galėtų perduoti.

Kultūros reikalams centro, panašaus, kaip politiniams yra Taryba ir šalpos — BALFas, dar neturime. Dar neaiškinama, ar jo reikia, ar ne. Kadangi kultūros reikalais rūpinasi paskiros organizacijos bei ideologinės grupės šiek tiek skirtingai, kiekviena pagal savo išmanymą, sugebėjimą ir ypač pagal savo tikslus, tai gali būti, kad daugumas nei nepanorės kultūrinį veikimą mažiau ar daugiau vienodinamos centralizacijos... Jei taip būtų nusistatyta, tai ir lėšų organizavimą kultūriniam reikalams reiktų palikti paskirų organizacijų "privačiai iniciatyvai".

Bet jeigu būtų norima, kad kuriuos kultūrinius apsi-reiškimus remti centralizuotai, tai reiktų ir kokios nors "Kultūros Tarybos". Ar tai būtų Tėvynės Mylėtojų Draugija, ar ligi šiol dar plačiau nesusiformavęs Kultūros Fondas, ar kas kita — tą turėtų apsvaistyti kultūrinį sričių veikėjai, o iniciatyvos tam klausimui išnagrinėti tikėtų imtis gal ir TMD vadovybė. Taip mes ir žiūrėtumėm į TMD pirmininko atsisaukimą, kviečiantį kultūrininkus pasisakyti "Kultūros Fondo" klausimu.

NAUJI LAIKRAŠČIAI

KALIFORNIJOS LIETUVIS sustojo ir jo vietoj jau pasirodė naujas žurnalas **LIETUVIŲ DIENOS**, kurį redaguoja buvęs Vokietijoje ėjęs **ŽIBURIŲ** redaktorius J. Vitėnas.

Naujasis žurnalas savo viršelio išvaizda yra visiškai **LIFE** pamėgdžiojimas. Viduje to pamėgdžiojimo kiek mažiau, bet žurnalas tikrai gausiai iliustruotas. Turinio atžvilgiu, galima sakyti, nesiskiria nuo ankstesniojo **KALIFORNIJOS LIETUVIO**. Nors tai specialiai nepabrėžiama, bet vis dėlto neabejotinai matyti, kad tai yra katalikų srovės žurnalas.

Taigi, šis žurnalas nesivaržė eiti šalia **AJDU**, o **Chicagoje** ėjęs **NAUJOJI AUŠRA** pasiskelbė, kad... netikėtai aplink kvietais, privertusiais ją "nusižudyti **AJDU** labui"...

Philadelphiaje pasirodė mėnesinis "Juokdarybos Veiksnių Organas", pavadintas **VALIO**. Toks pavadinimas turi pretenzijų į satyrą, nes ir šalia antraštes dedamas piešinys rodo, kad skėstančio žmogaus ankštyn iškelto rankos reiškiančios šauksmą: "Valio gyvenimas!"

Deja, "juokdarybos veiksniai" pirmajame savo organo numeryje nepajėgė duoti nei juoko nei satyras, nei jvokesnio samojaus. Tiesa, liudijami gyvenimo aktualias reikštoriai, matomai, sumanymai vengė užgaulių asmenų ar stingant samojaus, beliejo to vieton tulžies, kaip tai pasitaikydavo kai kuriuose amerikiečių lietuviškuose "humoro" leidiniuose. Tai pagirtina šio laikraščio dorybė. O vis dėlto, skaitant šį "juokdarybos" laikraštį greičiau ima... žiovilus, negu juokas. Net ir Mark Twaino vertimas naimtas bene vienas iš nuobodžiausių...

Mums praneša iš Brooklyn, kad pagalau pasirodė prieš trejetą mėnesių pažadėtas laikraštis **LIETUVIŲ KELIAS**. Jis gi-

mė ne Waterbury, ne Bridgeport, kaip buvo laukiama, o Brooklyn, AMERIKOS spaustuvėje.

Tuo tarpu neteko jo matyti — naujokas nesiskubina ar neturi laiko atlikti "susipažinimo vizitus" senesiesiems gyventojams. Bet iš Brooklyn mums rašo, apie jį su... nusivylimu gaida. Sako, pirmajame numeryje svarstomi klausimai, apie kuriuos kiti laikraščiai rašė jau prieš kelias savaites. Tai, turbūt, ilgokai užtrukusio "gimimo" pasėka.

Susilaukėme ir priekaištų, kam **DIRVA** užsistojo dar negimusį **LIETUVIŲ KELIĄ**. Sako, juk šis laikraštis steigiamas kovai prieš tautininkus. Nurodo, kad leidžia jį liaudininkai, spausdina katalikai, o skaitytojus traukia nuo... **DIRVOS** ir **VIENYBES**.

Mes tačiau nenorėtumėm apie naują kolegą spręsti iš to, kas jį leidžia, kas redaguoja ir kas spausdina. Mes pasiliekame prie to, ką anksčiau sakėme: gerų laikraščių niekad nebus per daug.

Ar naujas laikraštis lietuvių visuomenei bus geras ir reikalingas, jį pati pagal savo skonį nuspręs. Ir mes savo nuomonę apie jį susidarysim, jį ilgesni laiką pamatę. Nereiks, manome, ilgai laukti, kad būtų aišku, ar prieš ką jis kovoja bei kaip kovoja.

Atrodo, kad netrukus susilauksime dar vieno naujo iliustruoto žurnalo, kurio vardas bus **NEMUNAS**. Jis bus steigiamas Lietuvių Kultūros Fondo. Redakcinėje kolegijoje — **H. Žemelis, V. Trumpa, L. Dovydenas**. Žurnalas bus išleisvės mėnesinis.

Lietuvių kultūros Fondas formaliai, atrodo, nesuorganizuotas. Viešai žinomi faktai yra žinomi tik tokie, kad Amerikoje tėra tik vienas skyrius — **Clevelande**, tebeilaukiamas susiorganizavimo centro. TMD savo ruožtu dar tik kviečia kultūrininkus pasikalbėti apie kultūrinio fondo steigimą. Jei pasirodys, kad **LIFE** jau net žurnalą gėba išleisti, tai turėsime tikrai idomų reikšnių: veikimas bus prasidėjęs anksčiau, negu įsikūrimas... Gal taip ir gerai. Ligi šiol vis susiduriame su tokiu reikšniu, kad organizacijos įsikuria, o kai reikia veikti, tai nežino, nuo ko pradėti...

AŠ PALIKAU TĖVŲ STATYTĄ NAMĄ...

Aš palikau tėvų namą... Su aukštu baltu kryžium pakelėj. Ten giminė jau šimtmėčius gyveno... Kai kraujas dings, ten amžiai kaupsis vėl.

Nebus manęs ir daugelio iš mūsų, Bet ten lankysis giminių dvasia, Ir palikuonis, saulėn kreipdams ūsą, Gal prisimins, kas vartė žemę čia.

Dabar matau aš viską kaip prieš mirtį: Skardžius, upes, pelkynus ir miškus, Dirvas, dirvonus ir prieš saulę svirtį, Ir blezdingų pasiūrėje vaikus.

Taip laikas bėga... Dienos tos kaip katės Su vakaru pasislepia medin. Ausys langinės, duzgančios klegetės, Dar primena kaip vėtros dūko ten!

Kaip motina keliauja į bažnyčią, Kaip tėvas svirna sveikina raktu, Kaip ten linksmi šeima juokauja gryčioj, — Taip būdavo, — dabar matau, matau...

Pavasarij ilgai žydėjo ievos... Visi vaizdai dabar tokie šventi, Gal šventesni negu šventorių Dievas, Nes viskas kita, net vargai kiti.

Matau: mamytė atneša man duonos: "Ganyk, vaikel, užaugsi, būsi vyr!" Pavakary į rūką drimba kluonas. Bus pieno daug. Mamytė glostys, girs...

O Viešpatie! kaip kitos šiandien dienos: Ne kūnas vaikšto, tik blanki vėlė. Piktai veidai, gal po sočios skerdienos, Nulaužė baltą kryžių pakelėj...

Laisvoji valanda

VIENERI METAI IR VIENA SAVAITĖ

Balys Gaidžiūnas

DIRVOS skaitytojams duodame kelias ištraukas iš **Balio Gaidžiūno** spaudai paruotos knygos "Vieeneri metai ir viena savaitė". Čia aprašomi lietuvių pergyvenimai pirmosios bolševikų okupacijos metu Lietuvoje, kuri truko kaip tik vienerius metus ir vieną savaitę. Šiais metais kaip tik suels dešimta metų nuo čia aprašytų įvykių. Ta proga numatoma išleisti minėtą knygą.

Redakcija

2.

3. ORGANIZUOJAME APSAUGĄ

Pakrtotinai buvo gauta žinių, vokiečių - sovietų karas neišvengiamas. Iš tų žinių sekė aiški išvada, kad reikia gyvai susirūpinti ir lietuviškais reikalais.

Intensyviai ruošėsi ir sovietai. Pasiėnyje įtvirtinimo punktai buvo statomi dieną ir naktį. Nuolatiniai manevrai nesibaigė. Alkani ir perslapę kareiviai išgulėdavo grioviuose po kelias paras. Matėme, kad vieną kurią dieną kils audra. Žmonės laukė ir meldėsi, kad tai įvyktų, bet ir nenorėjo tikėti. Daug datų jau praėjo.

— Kokia bus kiekvieno lietuvių pareiga, kada ims sprogti sovietų - vokiečių karo sviediniai? Ar vokiečiai mums duos laisvę? Ar vėl prasidės naujas lietuvių tautos kalimas prieš kryžiaus?

Samprotavimams buvo labai daug vietos, nes turėjome šimtus nežinomųjų. Mums trūko žinių. Bijojome suklysti.

Padarėme apylinkėje gyvenančiųjų ir pogrindyje veikiančių tautiečių susirinkimą. Nusistatėm, kad karo atveju pirmiausia reikia organizuoti apsaugą. Gyventojų ir visuomeninio turto apsaugai reikia turėti keliasdešimt drąsių, ginkluotų vyrų. Nusistatėm, kad karo pradžioje nedelsiant reikia sudaryti vietos valdžią.

Man buvo pavesta paruošti atsisaukimas į gyventojus ir jis laikyti iki reikalingo momento. Visi išpareigojom organizuoti ginklus ir pristatyti į nustatytas vietas. Kaip lengviau ginklų gauti, negalėjome nurodyti ir palikome kiekvienam iš patarimo dalyvių didžiausią iniciatyvą laisvę. Žodžiu, kombinuok savo iniciatyvą ir išskak iš žemės, jei kitaip negali gauti.

Trys šautuvai buvo mano žinioje Vilniuje. Juos nusprendžiau parsigabenti į pasienį. Tai nebuvo lengvas uždavinys atsimenant, kad visur pilna sekančių akių. Be to, kratos. Bet parsigabenti reikėjo.

Vilniuje artimųjų jau nebebuvo. Jie buvo iškelti. Kadangi traukinys į Vilnių atvežė vėlai naktį, rūpėjo ir nakvynės klausimas. Apėjau visus viešbučius ir niekur negalėjau prisiglausti. Nieko kita nebeliko, kaip tik pradėti nuo viešbučių sargų. Ir tai išsisprendė greičiau, negu tikėjaisi. Kai sargai į rankas įspaudžiau kelis rublius, kambary gavau pirmame viešbutyje, kur anksčiau sakė, kad visos vietos rezervuotos raudonajai armijai. Tepimas galiojo, o ypačingai Vilniuje. Greit patyriau, kad Vilniuje buvo galima viską gauti, kas iš viešosios prekybos jau buvo dingę.

Vilnius, šimtus kartų ėjęs iš rankų į rankas, savo gyvenimo papročiais buvo lyg ir mažas šachajus. Čia žmonės praktiškai, reikalus matuojantieji pinigų, apsuksūs.

Pernakvojęs ėjau ieškoti geležinės lovos. Ją susiradau rinkoj ir tuojau nusipirkau. Pas šaltkalvį išsiaiškinau ir pasiėmiau tik man reikalingas dalis. Jas nusigabenau pas pažįstamą, kurio žinioje buvo šautuvai. Ten gražiai supakavom. Pakavom taip, kad nikeliuotieji lovų kojų galai aiškiai matytųsi ir kad vežant niekas nė dėmesio nekreiptų. Supakavę ir patys stebėjome, kad ryšulys tikrai darė vežamų išardytų lovų vaizdą.

Taip paruošti šautuvai sekančią dieną,

drauge su manimi, traukiniu parkeliavo į Vilkaviškį. Buvo kiek neramu, kada stotyse į vagoną įlipdavo tarybinės santvarkos milicininkai ar raudonarmiečiai. Bet mano gabenamos lovos negi galėjo būti tarybinei valdžiai pavojingos...

Vienam iš bičiulių pasisekė "nudžiauti" keturis šautuvus iš pačių raudonarmiečių, saugojusių įtvirtinimo punktų statybą. Tai buvo beveik nenumatytas laimikis. Atsirado ir dar vienas kitas ginklas. Pagaliau apskaičiavom, kad mes per trumpą laiką galėjom apginkluoti 23 asmenis. Vadinas, kukli pradžia jau buvo. Moderninio apginklavimo požiūriu, tai labai juokingas dydis. Bet tai buvo tik pradžia. Toliau ėjo kiek geriau. Atsirado ir granatų, net labai patogių, lengvai telpančių į švarko kišenę.

Kiek daug pasitenkinimo teikė ginklų rinkimas, tiek rūpesčių kėlė jų slėpimas ir išlaikymas. Reikėjo ypatingai stropiai slėpti, nes įkliuvęs negalėjai žinoti, kur pasibaigs pradėti vynioti kamuolio siūlai. Kad ginklai nebūtų vienoje vietoje, sutarėme juos padalinti tiems, kurie laukui atėjus turėjo susirinkti ir sudaryti pirmąją apsaugą, pasirodusią ir savo rankas perimti laikiną tvarkos išlaikymą.

Balandžio mėn. pabaigoje man pasisekė susisiekti su Kauno pasipriešinimo organizatoriais. Tai davė progos gauti daugiau žinių, ateinančių iš užsienyje gyvenančių lietuvių veikėjų. Ir mano didžiam nusiminimui, jie paprašė tuos ginklus perleisti jiems. Ilgai ir įtikinančiai buvo aiškinama, kad tie ginklai pasienyje nebus reikalingi. Gi Kaune jie yra būtina kovos priemonė.

Pradžioje tam įrodinėjimui nenorėjau pasiduoti, bet vėliau turėjau nusileisti. Argumentai, kad kiekvienam iš mūsų reikia ne elgtis pagal savo parapijos reikalus, bet derintis su kitais, mane paveikė. Sutikau ir prižadėjau ginklus nugabenti į Kauną savo jėgomis. Tai ir buvo padaryta arkliais vežimais, važiuojant aplinkiniais keliais iš Vilkaviškio į Kauną.

Ilgą darbinį vežimą prirovėme malų. Jų tarpe sudėjome šautuvus. Kai vežimas pajudėjo iš kiemo, atrodė, kad malkos vežamos į turgų. Vyras, kuris sutiko tokį vežimą nuvežti, buvo Lietuvos kariuomenės savanoris. Jis gerai žinojo, kas su juo galėjo atsitikti, jeigu jis būtų pagautas. Bet laisvė buvo brangi ir jis drąsiai ryžosi. Ryžosi ir uždavinį įvykdė.

Susidomėjo...

Piršlys, kalbėdamas jaunikiui, besirengiančiam vesti, aiškina:

— Jauniausiai dukteriai jis skiria 6,000 dolerių, antrai-vidutinei 8,000, o vyriausiajai 10,000 dolerių.

— Ar neturi jis ketvirtos, dar vyresnės dukters?

Motociklisto ir automobilisto pasakos...

Motociklistas pasakoja automobilistui: — Vakara važiuavau taip greit, kad visi pakelės stulpai susiliejo į vieną eilę.

— O aš šiandien važiuavau taip greit, pertraukia jį automobilistas, kad net mačiau automobilio užpakalyje esantį numerį.

Gerai pasiaiškino

Nakties metu į vienus namus įsiveržė vagis. Namuose esanti moteris neišsigando, bet griebė pasitaikiusį pagalį ir vagį gerai apkūlė. Apkūlusį pakvietė policininką ir jam perdavė.

Policininkas, matydamas visiškai sužalotą žmogų, sako:

— Gerai, kad neišsigandai, bet blogai, kad per daug šį vagį sumušei. Juk nebe galima pažinti.

Moteris atsakė:

— O iš kur aš galėjau žinoti, kad tai vagis! Aš maniau, kad parėjo vyras...

MŪSŲ KALBA

Redaguoja
Pranas Skardžius

2. Kaip lietuviškai versti anglių hydrogen bomb?

Neseniai AMERIKOS LIETUVYJE buvo pastebėta, kad tai, kas angliškai vadinama hydrogen bomb, iš tikrųjų esanti cheminio elemento vandenilio (lot. hydrogenium), bet jo dvynuko, tritiumo, bomba todėl, sako, tiksliau ją būtų galima vadinti tritoninė bomba. Tačiau mums atrodo, kad šis pastarasis pavadinimas nėra visai vykęs: tritoninis nevisai dera su tritiumu, — iš šio žodžio formaliai mės galėtume susidaryti tik tritiuminis, ne tritoninis; antra vertus, jeigu kitos tautos, kurios šia bomba yra išradusios ir ją pavadinusios nuo vandenilio, arba hidrogeno (ne klaidingai kartais rašomo hidrogeno), tai ir mums, lietuviams, nėra jokio reikalo kaip nors skirtingai ją pavadinti. Mes, kaip ir anglai su amerikiečiais, galime visai gerai šią bombą vadinti vandenilinė, arba hidrogeninė, bomba.

3. Kokia yra tikroji pono kilmė ir kada jis vartotinas?

Viename Amerikos lietuvių laikraštyje, DRAUGE, buvo pareikšta mintis, kad mūsų ponas esąs perdirbtas iš vokiečių von: mat, šiame žodyje, kaip ir kituose skoliniuose, mes vokiečių v (fau) pakeitė p, ir tuo būdu atsiradęs ponas. Bet tai yra netiesa: mūsų ponas yra ne vokieškos, bet slaviškos kilmės. Jis visų pirma yra kilęs iš gudių.

lenkų pan, o šis savo keliu yra išriedėjęs iš dar senesnės lyties župan "apygardos, srities valdovas", kuris su priešaga - an yra sudarytas iš župa "apygarda, sritis". Šalia župan senovinėje lenkų kalboje dar buvo ir župani, iš kurios buvo paskolinta lietuvių žiuponė, Maž. Lietuvoje net ligi šių dienų išlikusi. Slavų župan, dažnai vartojamas, ilgainiui buvo per žpan, špan sutrumpintas į pan, visai panašiai, kaip pvz. rusų gosudar' buvo vėliau sutrumpintas į sudar, mūsų tavo mylista į tamysta, tamsta ir tt. Iš pradžios ponas, paskolintas iš slavų pan, žymėjo augštesnio luomo žmogų, dvaro savininką. Ilgainiui ponu buvo pradėtas vadinti kiekvienas pal-tarankis, sunkaus darbo nedirbąs, turtingas žmogus. Todėl suprantama, kad senesnės kartos lietuvių, prieš kelias dešimtis metų išvykę iš Lietuvos, prisimena tik šios reikšmės poną ir juo laiko kiekvieną, kuris yra ne iš kaimo kilęs ir gražiai, turtingai gyvena. Bet vėlyvesniais dešimtmečiais, ypač nepriklausomybės laikais, pono reikšmė dar toliau kitėjo: juo ilgainiui buvo pradėta vadinti tai, kas yra anglių mister, prancūzų monsieur, gi vokiečių Herr, ir tuo būdu su laiku iš pono "dvarininko, turtoolio" atsirado paprastas, tik mandagumo žymimasis, žodis ponas "mister, monsieur, Herr". Tai lengvai galėjo pasidaryti dėl to, kad mes šiam reikalui neturėjome jokio kito tinkamo žodžio: Jūs ar Tamsta (iš tavo my-

lista) tėra tik artimi tarpusaviniai kreipiniai ir todėl savo laiku nebuvo pradėti vartoti tituliniais bendros prasmės žodžiais.

Kad pirmą kartą pono reikšmė galėjo taip didžiai pakilti, nėra nieko nepaprasta. Pvz. anglių Lord, kilęs iš sen. anglių hlaford "duonos kepalas prievaizda, duonos ponas", dabar yra įgavęs "viešpaties, savininko, valdytojo, žmonos vyro" reikšmę; šiuo žodžiu taip pat yra vadinamas ir Augstųjų Rūmų narys; plg. Lord's Prayer "Viešpaties malda (Tėve mūsų)". Lord Mayor "vyriausias burmistras" ir kt. Arba štai vėl maršalas, kilęs iš sen. vokiečių augstaich marah - scale "arklininkas, aklių šerikas", dabar reikią augstą karinį laipsnį, pvz. Prancūzijos maršalas Petainas, TSRS maršalas Vorosilovas ir kt. Mūsų šios viešpaties, iš pradžios buvęs tik viešes, t. y. kiemo, kaimo valdovas, ilgainiui yra pavirtęs "valdovu, galiūnu, didiku, ponu".

Bet ilgainiui ponas, vis daugiau įsigalėdamas viešpaties vietoje, šiam pastarajam bepailiko tik susiaurintą "valdovo arba galiūno" reikšmę, pvz. Viešpaties Dievas, pasaulio viešpaties (valdovai, galiūnai) ir kt. Taigi dabar gana keista atrodytų, jei kas panorėtų titulinio pono vietoje vartoti senąjį viešpatį, pvz. viešpaties austas Kirša, viešpatie mokytojai, viešpatie profesoriai ir tt.

Visi tremtinius gaudo

Tai fizinė, intelektualė, naujakurė gyvybė, senstančiai Amerikos lietuvių pirmesniajai kartai papildoma medžiaga.

Visi jų nori, Didžiuliai mūsų susivienijimai, ideologinės organizacijos, bažnyčios, kuopos, chorai, pinigais turtingi klubai; katalikai, tautininkai, sandariečiai, socialistai ir komunistai — visi kviečia: ateikite ir junkitės prie mūsų, jūs mums reikalingi. Taip kalba tie, kurie, būdami sotūs, alkanų gyvenimo nepažįsta. Eikime prie tikrovės ir pažvelkime giliau į dalyką: ar naujakuriai gali visa tai ištesėti? Įsirašyti į bet kokią organizaciją ar draugiją, sakysim, ligos ar mirties atveju apsidraudimo, kur reikia pastoviai mokėti mėnesines duokles, jei nenori nuostoti žadamos naudos, gali tik toks asmuo, kuris turi kiek pastovesnį užsiėmimą, kasdieninį gerai apmokamą darbą.

Neturint tų gyvenimo būtinumų, skubus prisirašymas prie

bet kokios organizacijos, kuri eiklauija reguliariai mokėti įnašus, prisirašiusiam sudaro greičiau nuostolį, negu gero, jeigu neištesai pastoviai mokėti. Tik pastoviai įsigyvenus biznyje, profesijoje ar įsidirbus darbe, asmuo gali imtis nuolatinio mokėjimo ir atsakomybės.

Naujakuriai gerai supranta ir vertina visus pasiūlymus. Jie norėtų visur prisirašyti, bet ekonominis nepajėgumas daugumą jų dar sulauko ir sulauks ilgą laiką.

Naujakuriai dirba gana sunkius, nešvarius ir mažai apmokamus darbus. Vidutinė naujakurio savaitinė alga paprastai ne didesnė kaip 27 dol. Gerai, jeigu viengungis, bet vedusiam su šeima susidaro sunki problema. Tokiais atvejais ir moterys turi dirbti, jei tik gauna darbo.

Labai mažas nuosimtis uždirba kiek daugiau; kiti yra palikę net visai be darbo ir yra rimtai susirūpinę rytojumi...

Komunistai tokiems snabžda į ausį... ar ne tiesa mes jums sakėme, ragindami grįžti į "tėvynę"... Jūs ten būtumėt naudingi žmonės ir sau ir darbininkų kraštui... Mes galime jums parūpinti išvažiavimą dabar, jei norite, o jei ne — dėkites prie mūsų čionai... sustiprinkit šio krašto progresyvių jėgas, kurios dirba visais būdais, kad pakeistų kapitalistinę šio krašto sistemą... diktatūra, kuri užtikrins jums visiems bedarbiams nuolatinį užsiėmimą... Taip ir panašiai kužda šėtono valkai naujakuriams į ausį.

Kaip matosi, naujakuriai būtu naudingi visiems, jeigu tik juos galėtų prie savęs pritraukti, naudinga būtų ir patiems naujakuriams. Maža dalis jų prisidės skubiai, bet dauguma paliks ilgą laiką bejęgę kuriai organizacijai priklausyti; tūlas nuosimtis jų žus visai bet kokiai organizacijai juos pritraukti. Kodėl tada mūsų Lietu-

vių bankams, susivienijimams, turtingiems klubams nesiimti žygių susirasti ką nors apčiuopiamą, kas naujakurius sudomintų, kad, va, čia kas nors gera, tikra ir naudinga yra daroma?

AMERIKOS LIETUVYJE ir DIRVOS 1949 m. 50 Nr. keliau aukščiau minėtą klausimą, jį paženklinę antrašte "Isteikime naujakuriams kolchozą". Kodėl to reikalo nekelti spaudoje, dabar to taip svarbaus klausimo nediskutuoti ir nenagrinėti iš teigiamos ir neigiamos pusės?

Isteigus lietuvišką ūkį ar kaimą, kur galėtų susiburti naujakuriai bedarbiai ir kiti, vietos atsirastų ir seniau atvykusiesiems, o šis reikalas visuomenę labiau sudomintų, negu kiti nepačiuopiami, nematomi dalykai.

Kalbėdamas apie lietuviško kaimo ar ūkio steigimą, aš turiu mintyje, kad toks ūkis turėtų būti bent iš 1,000 akrų ar daugiau žemės, derlingos jėvų ir daržovių ūkiui, sodininkystei, ganyklos galvijams, arkliams, paukščiams ir kitiems ūkiui priklausančioms gyvūnams. Kaimas galėtų išaugti net į miestuką, kur galėtų prasidėti amatai ir biznis. Čia galėtų įsikurti lietuviška mokykla, bažnyčia, knygynas ir kitos kultūros įstaigos. Tai būtų Amerikos lietuvių širdis, kuri tinkamai pradėta ir nustatyta, ilgiausiai plaktų čia, Amerikoje.

Tokiam projektui kapitalo sukaupimas ir saugus jo investavimas bus svarbiausias klausimas. Bet jeigu šiuo reikalu imtųsi rūpintis ir senesnieji lietuvių ir naujakuriai, tada būtų galima įsukti. Mūsų bankininkai, susivienijimų vedėjai, turtingų klubų direktoriai yra pajėgūs patyre investuoti. Pasisakykite, kas galite, plačiau ir giliau šiuo svarbiu reikalu — už ar prieš šį keltimą klausimą. Panagrinėti jį reikėtų visiems.

Z. Jankauskas

Mūsų kultūros reikalai

Tėvynės Mylėtojų Draugijos pirmininkas kviečia pasisakyti kitus dėl jo pasiūlymo

Daugiau kaip per pusamį mūsų tautinis ir kultūrinis gyvenimas nebuvo pilnas, tobulas. Nors ankstyvesnieji lietuvių ateiviai stengėsi sukurti čia savo kultūrinį gyvenimą — kultūrinę Lietuvą laisvoje Amerikoje, organizuodami draugijas, parapijas ir laikraščius, bet tikslu nepasiekė, kultūrinės Lietuvos Amerikoje nesukūrė.

Kokios to nepasiekimo priežastys? Atsakymas į šį klausimą pareiškiau:

1) Ankstyvesnieji lietuvių ateiviai neturėjo tos rūšies specialistų bei inteligentijos; 2) Jie rūpinosi Lietuvos politiniais ir kultūriniais reikalais, būtent: iškovojo lietuvišką spaudai laisvę ir Lietuvai nepriklausomybę.

Šiems tikslams pasivertę savo visas išgales, mažiau besirūpino savo kultūriniais reikalais Amerikoje.

Ligi buvo iškovota spaudai laisvė, Lietuvai nepriklausomybė, daug mūsų ankstyvesniųjų idealių lietuvių kultūrininkų išmire, kiti paseno, o jaunimą apėmė nutautėjimo banga. Šiandien daugelis Amerikos lietuvių ir mūsų tautinio ir kultūrinio gyvenimo ateitį žiūri bevilistiškai, nes mato, kad iš visų mūsų kultūrinių draugijų, veikusių ir besirūpinusių tautinės kultūros reikalais, Amerikoje tepaliko tik Tėvynės Mylėtojų Draugija, per pusamį dirbusi kultūrinį darbą, bet TMD žymiai susilpnėjusi, daug jos skyrių susilikvidavo.

Dabar pavergtos Lietuvos Lietuvos lietuvių ir iš tėvynės į platų pasaulį ištremti lietuvių, žiūri į Ameriką, tarsi į antrąją Lietuvą, šaukiasi mūsų pagalbos. Jie nežino, kad mūsų amerikinė Lietuva silpna, baigia savo gyvenimo laikotarpį Amerikoje. Štai kur glūdi mūsų išvijos kultūrinio gyvenimo Amerikoje tragedija.

Mūsų ateitis

Mūsų viltis ir ateitis glūdi mūsų kultūrinio gyvenimo perorganizavime ir sustiprinime. Realybė rodo, kad jei mes ne-

KIAULĖ, KURI RYJA SAVO VAIKUS

Dar Prancūzijos revoliucijos metu buvo įsitikinta, kad revoliucija yra "kiaulė, kuri ryja savo vaikus". Rusijos komunistinė revoliucija tą jau daug kartų patvirtino. Panašiai dabar dedasi ir kitose šalyse, kur įsigalėjo komunistai. Štai Bulgarijoje iš trylikos politbiuro ir iš 47 komunistų partijos centrinio komiteto narių jau trylika yra arba keistu būdu mirę, arba ištremti, arba sėdi kalėjime.

PASISVEČIAVAI — UŽSIMOKĖ!

Pereitą vasarą į Maskvą buvo pakviesti čekų atletai. Jiems buvo duotas specialus lėktuvas tai kelionei, apgyvendinti buvo geriausiame Maskvos viešbutyje, vaišino juos ikra ir ir kitokiais skanumynais, o komunistinė spauda visame pasaulyje išsi-gyrė tomis vaišėmis. Ir čekai buvo patenkinti, didžiavosi taip gražiai priimti.

Bet dabar jų nosys ištiso... Gavo iš Maskvos sąskaitą už atletų vaišes. Gana didelė ir dar su pastaba, kad ji turi būti apmokėta... Amerikos doleriais!

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasvytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Prenumerata mėnesiui 50c.

Kuo prisidėsime?

Steikime Geležinį Fondą Lietuvai atstatyti

(Sumanymas diskusijoms)

"Ir jei Jūs ten, laisvame pasauly būdami, ką galite, padėkit. Padėkit vardan mūsų kruvinų kančių!"

Laiško ištrauka iš pavergtos Lietuvos.

Pasitraukusieji nuo mirtino pavojaus už tėvynės ribų, puoselėjami viltį grįžti į išlaisvintą kraštą ir ten savo jėgas bei darbą paskirti sunaikinti šaliai atstatyti.

Jau šiandien yra aišku, kad Lietuvai išsilaisvinus iš vergijos, reiks skubios paramos. Nualintam kraštui reiks ne tik žmonių, bet ir išteklų. Neabejotina, kad laisvės valandai išmūšus, visi taurūs lietuvių entuziazmo dienos dės aukas atgimstančiai tėvynei; tačiau bent daliniam krašto nuostoliams išlyginti reikės didelių sumų.

Todėl ar nebūtų prasminga jau dabar susirūpinti tokios pagalbos organizavimu? Juk didesnės lėšoms sutelkti reikia laiko.

Mano manymu, šiuo reikalu jau dabar turėtų susirūpinti mūsų tremtiniai. Jei likimas mums lėmė patekti į užsienį ir pasi-

(Perkelta į 6-tą pusl.)

AR JAU TURITE

KNYGA

"PAKELIUI Į MIRTĮ"

? ? ?

Jos kaina tik - - - -

\$

Tai yra knyga, kurią įdomu ir verta paskaityti. Ją galite greit gauti, jei parašysite užsakymą su aiškiu savo adresu ir, pridėję prie jo vieną dolerį, išsiųsime jį šiuo adresu:

DIRVA

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

KELIONĖ PER NACIŲ KALĖJIMUS, PASBAIGUSI IŠLAISVINIMU

LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ patogiausia užsisakyti, siunčiant \$2.50 šiuo adresu:

Mr. J. Audėnas
14 Townsend Street

AIDU LEIDEJAI SKELBIA

platino vaju

vasario ir kovo mėnesiais

AIDUS

redaguos redakcinis kolektyvas, sudarytas iš žymių lietuvių mokslininkų, rašytojų ir kitų kultūrininkų. Vyriausiasis redaktorius rašytojas Antanas Vaičiulaitis. AIDŲ prenumeratos kaina metams: JAV ir Pietų Amerikoje — \$5.00; Kanadoje — \$5.50; kituose kraštuose — \$6.00. Atskiras numeris JAV — 50 c. kitur — 55 c.

Adresas: AIDAI, Kennebunk Port, Maine (U.S.A.)

Atremti užsipuolimai

GINČAI KANADOJE DĖL NAUJAKURIŲ

Kanada, šis milžiniškas žemės plotas, palyginti, gyventojų turi daug mažiau, negu jame galėtų būti. Todėl turbūt šiuo sumetimų Kanadon įsileista koks 100,000 tremtinių, jų tarpe per 6,000 lietuvių. Kanados spauda dabar aptaria milijoninius imigracijos projektus. Anglija, Italija ir kt. šalys nori apmažinti savo gyventojų perteklių ir tais projektais labai domisi. Tačiau dabar, net tremtinių imigracijai, tam tikras elementas

bando stoti skersai kelią.

Didesniuose Kanados miestuose žiemos metu atsiranda bedarbių. Toronte įsisteigė net bedarbių sąjunga, kurios bene pirmasis žygis buvo memorandumas, įteiktas Ontario parlamento atstovui D. Croll. Memorandume tvirtinama, kad tremtiniai esą kalti dėl atsiradusio nedarbo. Jei Kanados valdžia nebūtų įsileidusi 100,000 DP, tai esą vietiniams kanadiečiams darbo pakaktų. DP, girdi, sutinką dirbti už mažesnę atlyginimą, esą apsukrūs ir moką gerintis bosams. Memorandume prašoma padaryti žygių, kad federalinė valdžia sulaukytų DP imigraciją į Kanadą.

Parlamento atstovas visai sugriovė nepagrįstus užmetimus. Jis pažymėjo, kad sąjungai yra negarbė skusti nekaltus tremtinius. Jie niekam darbo neatima, priešingai, padidėjus darbo jėgoms, atsiranda perspektyvų krašto pažangai ir gerovei. Šis sąjungos išsišokimas neris visuomenėje pritirimo. Juk Kanadoje prieš DP atvykimą taip pat būdavo sezoninio nedarbo. Šią žiemą bedarbių skaičius siekia 300,000, gi tremtinių atvyko iš viso tik 100,000.

Šiam memorandumui parlamento atstovas atsisakė duoti bet kokią tolimesnę eiga.

Nepavykus vienur, bandoma kitur

Neseniai, po Toronte įvykusio aukašalių suvažiavimo, generalinis jų sąjungos

menedžeris N.J. Leeck ir J. A.V. aukašalių savisaugos komiteto pirmininkas G.H. Niemeyer spaudos atstovam pareiškė, kad tremtiniai, būdami dar Europoje ir norėdami apeiti valiutos įvežimo suvaržymus, savo turtą ir pinigus iškeičia į deimantus ir auksą ir tatau slapčiai atsiveža į Kanadą. Todėl, girdi, kontrabandos keliu į Kanadą patenka brangenybių už milijonus dolerių. DP, kurie neatsiveža pinigų, nusiperka namus, viešbutius, ūkius ir kt. Iš kur gi pinigų gauna? Pardudami brangenybes, jie varo nešvarią konkurenciją Kanados aukašaliams.

Taigi vėl kaltinimas tremtiniais, norint juos diskredituoti. Bet niekas tuo nepatikės. Mes ir daugumas kanadiečių žino, kad neatvažiuojame deimantais apsiukrovę. Kad pinigų uždirbama vargstant ir sunkiai dirbant kasyklose, miškuose, prie geležinkelio, farmose ar fabrikuose, to kaltintojai nenori pripažinti, kad sunkiai uždirbtą pinigą tremtiniai daugiau negu kas kitas vertina ir taupo, nenorima matyti. Ne dėl "konkurencijos" ši akcija prieš mus vedama... Jos suraizgyto galas veda kur kitur...

Yla iš maišo išlindo

Jau aiškėja, kas yra visos šitos kampanijos sumanytojai ir vykdytojai.

Per šiuo metu vykstantį Ontario provincijos darbo federacijos (CIO-CCL) suvažiavimą tam tikras elementas šitą ką apie tremtinius pagiedojo:

Toronto kailių ir odos pramonės darbininkų sąjunga pasiūlė rezoliuciją, kuri iš Kanados federalinės valdžios tuoj pareikalautų, kad stropiai būtų ieškomi ir raudūs tinkamai baudžiami fašistai, esantieji tarp naujai atvykusių imigrantų. Tačiau šį siūlymą suvažiavimo rezoliucijų komisija atmetė, kaip nevertą svarstyti. Bet tuo dalykas nesibaigė.

Tikra audra kilo suvažiavime, kai Oshawa auto pra-

monės darbininkų s-gos atstovas Loyd Peel vėl pateikė rezoliuciją, reikalaujančią pašalinti iš darbo naujai atvykusius darbininkus, nes jie daugiausia esą fašistai ir pakertą uždarbui skale.

Atsakydamas jam tarp tautinės plieno darbininkų s-gos atstovas L. Sefton pažymėjo, kad ta rezoliucija — plepalų kalba, nes naujai atvykstantieji nėra fašistai. Jei darbininkų s-gos atstovai tinkamai iš pagrindų išaiškintų jiems savo sąjungų reikšmę, ai ateiviai tikriausiai stotų į s-gos narius. Kanadoje negali būti nei rasinių nei prieš DP nukreiptų privilegijų. Vadinas jų fašistais yra pravadžiuojamas, kuriam darbininkų tarpe nėra vietos. Hamiltono plieno pramonės darbininkų atstovas Roy Baldari pridėjo, kad Hamiltone dirba apie 700 DP, bet jie visi priklauso sąjungai. Pagaliau naftos pramonės darbininkų atstovas bandė suvažiavimo dalyvius įtikinti, kad diskriminacija turi paliesti ne tik fašistus, bet ir komunistus, tačiau Wind-

soro auto pramonės darbininkų atstovas užsispyręs reikalavo diskriminaciją taikyti tik fašistams, nes girdi, hitlerininkai ir japonai galvojo tik apie diskriminaciją. Daugumas balsų iš salės jam pridūrė: "Sovietų Sąjunga taip pat!"

Ši rezoliucija nepateko į suvažiavimo darbotvarkę, nes nei fašizmas nei komunizmas negali būti pakeičiamas Kanados organizuotų darbininkų.

Suvažiavimas nutarė pasiūlyti federalinei valdžiai imigraciją Kanadon sutvarkyti taip, kad visas kraštas galėtų naudotis atvykusių darbo jėga. Nenaudinga juos laikyti per tam tikrą laiką vienoje kurioje vietoje, kur gali atsirasti darbininkų perteklius.

Taip pat nutarta prašyti provincijos valdžią, kad įstatymas, pripažįstąs visų rasinių žmonių lygiais, būtų taikomas ko rūpestingiausiai. Tad galime pasidžiaugti, kad šioje nepamatuotoje kampanijoje mes turime užtaręj.

L. Eimantas

• Gautingo, Vokietijoje, džiūvinių sanatorijoje gydyti 53 lietuviai. Jie reikalingi materialinės paramos, nes sanatorijos maisto neužtenka.

SLAPTINGOS MOKYKLOS MASKVOJE

Prieš pusantų metų Maskvoje atsiradę 14 naujų slapty specialiųjų mokyklų, kuriose ruošiami Vakarų valstybių administratoriai. Kiekviena mokykla atitinka kurį nors Vakarų kraštą ir praeinamas kursas yra labai skirtingas. Tos mokyklos turi ir savo atskirus pavadinimus: "Togliatti" institutas — ruošia specialistus Italijai, "Reimann" institutas — ruošia specialistus Vakarų Vokietijai, kiti — Prancūzijai, Anglijai, Amerikai ir tt. Pirmieji studentai baigs tas mokyklas po dvejų metų.

Studentai mokomi pažinti Vakarų kraštus

Pirmiausia mokiniai turi tobulai išmokti to krašto kalbą, kuriame jie turės vėliau dirbti. Aišku, kad tik labai gabūs gali per 18 mėnesių laikyti vertėjo egzaminus. Į mokyklas priimami tik tie komunistai su stažu ir jau dirbę kuriame nors krašte. Be kalbos jie mokomi tų kraštų istorijos, papročių, meno, literatūros, filosofijos, politikos. Bendrai jie turi gerai pažinti pasaulio mokyklų tikrąją būklę. Svarbiausias dėmesys kreipiamas į administracijos kursą. Jie turi pagrindinai išmokti visų sričių administravimą pagal Stalino programą.

Šios mokyklos pralenkia visas

iki šiol veikusias mokyklas. Iki šiol komunistai buvo mokomi pažinti sovietų sąjungos sandarą ir jos įgyvendinimo būdus kituose kraštuose. Praktika parodė, kad toks "mokslinkas", patekęs į svetimą kultūringą kraštą, nemokėjo nei tinkamai eilgtis, nei tinkamai valgyti ir dėl to greit susikompromitavo.

Dabar šios klaidos tikisi išvengti. Todėl pvz. "amerikietiškoje" mokykloje studentai mokomi amerikietiškos virtuvės, amerikietiškos elgesio, pašnekesių ir daugelio kitų dalykų, kurie Amerikai yra prigimti.

Kam visa tai?

Sovietų Sąjunga per savo komunistų partijas visuose pasaulio kraštuose prityrusiais metodais varo komunistinę propagandą ir ruošia dirvą visiškam kraštų suproletarinimui. Bet, kaip praktika parodė, komunistų partijos paruošia sekmingai komunizmui dirvą ten, kur kraštai yra tamsūs, ūkinis ir kultūrinis lygis yra žemas. Aukštos kultūros kraštuose komunistiniai propagandistai vietoje masės pritraukti, jas atbaido. Pavyzdžiui, urime vakarų Vokietijoje, Prancūzijoje ir kitur. Dabar naujieji "mokslinkai" šią spragą turės užkūsti.

LAIŠKAI I WASHINGTONĄ

Paprastai manoma, kad tik diktatūrinuose kraštuose yra daug neapykantos valdžios viršūnėse esantiems žmonėms. Todėl gal daug kam bus nuostabu patirti, kiek Amerikos prezidentas gauna laišku, grasiinančių jį nužudyti...

1949 metais tokių laišku prezidentas Trumanas gavo 1,925. Tai buvo daug mažiau, negu anksčiau būdavo. 1948 metais tokių laišku buvo 2,614, o 1946 — net 3,351 (tais metais čia buvo juntamas mėsos trūkumas, griežtai veikė OPA, buvo daug streikų...)

Žinoma, toks Stalinas gautų milijonus grasiinančių laišku, bet ten niekas nedrįsta jų rašyti, o jeigu ir parašo, tai niekas nepaskelbia jų skaičiaus. Ten skelbia tik "meilės" laiškus...

PAŠALINO 158 ADVOKATUS

Kalėdų švenčių proga Čekoslovakijoje buvo nušalinti iš pareigų 158 advokatai, nes jie nesutiko priklausyti komunistų partijai. Taip pat ir jų įstaigos uždarytos. Kad jiems parodytų, ko jie yra verti komunistinė valstybė, jie bus įjungti, kaip eiliniai darbininkai juodadarbiai, į viešuosius darbus.

Visada Jūsų patarnavimui

visos šalies geriausioje vietovėje

Mes dažnai pageidavom, kad kiekvienas Illuminating Company klientas galėtų asmeniškai susitikti kiekvieną mūsų visos "šeimos" narį.

Jei galėtumėt, jūs būtumėt nepaprastai nustebinti didžiausiu įvairumu specialybių, kurių turi Illuminating žmonės.

Pavyzdžiui, mūsų 3500 tarnautojų vyrų ir moterų atlieka 500 įvairios rūšies darbų. Tai apima didžiulį modernaus žmogaus žinomų amatų, specialybių ir profesijų!

Visos tos specialybės yra "Visa Jūsų patarnavimui viso krašto geriausioje vietovėje". Jie yra dalis jūsų reguliaraus elektros aptarnavimo... "žmogiškos vertybės" stovinčios už jūsų elektros jungtuko.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE
IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

Tune in "TEN O'CLOCK TUNES"—All Hit Tunes, All Top Stars—15 Shows a Week—Mornings at 10 WGAR and WICA—Evenings at 10 WHK

Copyright 1950 The Cleveland Electric Illuminating Company

Kuo prisidėsime?

(Atkelta iš 5-to pusl.)

traukti iš kruvinos kovos baro, tai nereikia, jog mes jau esame visai atsipalaidavę nuo savo krašto ir dabar neturėtumėm Lietuvai jausti jokios pareigos.

Girdėdami gyvenimą ir kovas Lietuvoje, ar nepagalvojame, kodėl nesame kovojančiųjų eilėse arba ką gi mes čia, gyvendami užuovėjoje, gera padarėme savo kraštui?

Nedrįstu to jausmo vadinti sąžinės priekaištu, vienok tai yra vidaus balsas, šaukiąs mus visus jungtis į Lietuvos laisvimo kovą. Jeigu šiandien neturim progos ir galimumo toje kovoje tiesiogiai dalyvauti, tai turėtume neatsisakyti aukoti tėvynei bent dalį to prakaito, kurį išliejame prie sunkaus darbo savo asmens egzistencijai.

Tai sakydamas, turiu minty, kad kiekvienas dirbąs tremtinys, kuriam kontinente jis begyventų, reguliariai, kas mėnuo savo uždarbio dalį turėtų skirti Lietuvos reikalams. Reikėtų steigti Geležinį Fondą Lietuvai Atstatyti. Jį priderėtų steigti Amerikoje, nes čia daugiausiai tremtinių yra susibūrę ir jie medžiagiškai bene bus pajėgiausi.

Fondo organizacinį darbą priderėtų pradėti vyriausiam tremtinių komitetui. Bet, deja, Amerikoje dar jo neturime, nors

tremtinių bendruomenės skyrėms veikia beveik visose vietovėse. Tačiau turim čia iš Vokietijos atvykusių keletą VLIKo narių, kurie tremtinių visuomenėi yra pažįstami ir, nėra abejonės, turi jos pasitikėjimą. Jų parodyta ta linkme iniciatyva turėtų būti sėkminga.

Žinoma, reikėtų parengti fondo taisyklės ir rasti būdą sudaryti jo valdybą.

Fondo pajamų šaltinius sudarytų narių mokesčiai, garbės narių įnašai, aukos, įvairių parengimų pelnai ir kitos įplaukos. Suprantama, jog būtų pageidautina, kad fonde dalyvauti ir senieji Lietuvos išeiviai. Tačiau kiekvieno tremtinio dalyvavimas fonde turėtų būti jo privaloma pareiga, paremta tautinės savivarbos jausmu. Kiekvieno įnašai turėtų būti įrašyti į nario knygėlę, kuri ateityje, reikalui esant, galėtų būti mokojo geros valios įrodymu.

Taisyklėse išakmiai turėtų būti įrašyta, kad Lietuvai atgavus laisvę, visas fondo kapitalas tuojau perduodamas pirmajai Lietuvos vyriausybei, esančiai jau išlaisvintame krašte.

Suprantama, kad surinktas pinigais negalėtų prilygti tom aukoms, kurias mūsų tauta bus sukdėjus raudonųjų maskolių priepaudoje. Vienok tai būtų Lietuvos vaikų, jos kančios metuose gyvenusių geresnėse sąlygose, parama tėvynei, nors dalinis prisidėjimas prie jos nelaimių šalinimo.

Antanas Sodaitis

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Apie vasario 21 d. laivu "General McRae" į New Yorką ir tuo pačiu laivu apie vasario 26 d. į New Orleansą atvyksta šie lietuviai:

New Orleans:

Bajorūnas Bronė, Marija — Colorado, Springs, Colo.
Barodica Jonas, Aleksandra, Birutė — Benoit, Miss.
Bepirštis Albinas, Saliomėja, Danutė, Ramutė — Washington, D.C.

Bosas Juozas, Marija, Jonas, Josef, Ona, Jurgis — Rosedale, Miss.

Brokas Vincas, Konstancija, Birutė, Zita, Zenonas — Marks, Miss.

Buskus Antanas, Stefanija, Vaclovas, Genė, Birutė — Mountain, View Miss.

Daugavietis Pricis, Elza — Fresno, Calif.

Druseikis Petras, Julija, Algimantas — Benoit, Miss.

Gelažius Julius — Dallas, Texas

Jurgelaitis Tomas, Anelė, Irena — Kansas City, Miss.

Karalius Marija, Jonas — Hollywood, Calif.

Kernagis Jonas, Vladislava, Algis, Nijolė, Antanas — Greenwood, Miss.

Lankutis Antanas, Domicelė, Aldona — Greenwood, Mass.

Mackevičius Pranas, Ona — Los Angeles, Calif.

Naujokaitis Helene — Sherman, Texas

Ramanauskas Kazys, Jadvyga, Joana, Jadvyga — Benoit, Miss.

Sirvinskas Vladas — Los Angeles, Calif.

Smaizys Stasys, Justina, Anelė, Marie — Alligator, Miss.

Urzaitytė Elena — Monterallo, Alabama

New York:

Andriulaitis Augustas, Vanda,

Augustas, Povilas, Jonas, Vanda, Erika, Helena, Wilhelm, Alexander — East Windsor Hill, Conn.

Duoba Juozas, Agota, Ovidas — Brockton, Mass.

Mičiuraitė Antanina — Baltimore, Md.

Mockaitis Marijona, Jonas, Algirdas — Unionville, Mich.

Puceta Jonas — Crown Point, Ind.

* *

Vasario 16 d. laivu "General Sturgis" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

(Tešinsys iš pereinamo numerio)

Geležaitis Richardas — Chicago, Ill.

Gintautas Antanina, Emilija — Great Neck, L.I.N.Y.

Galockins Jonas — Chicago, Ill.

Gražys Juozas, Ernestina, Jokūbas — Baltimore, Md.

Grigaliūnas Jonas, Antanina, Irena, Stasys, Benediktas, Jonas, Danutė — Chicago, Ill.

Jonikas Jonas, Malvina, Marija, Arvydas — Allegan County, Mich.

Jonikas Viktorija, Jonas, Juozas — Waukegan, Ill.

Juodisius Juozas — Brooklyn, N.Y.

Juristas Marija — Sioux City, Iowa

Kazakaitis Henrikas, Marija, Laima-Mar., Rūta-Ana — Waterbury, Conn.

Kersnauskaitė Irena — Brooklyn, N.Y.

Kersdilis Vytautas — Omaha, Nebr.

Kučinskas Jonas, Emilija — Cleveland, Ohio

Lengvinas Petras, Marija — Chicago, Ill.

Mališka Jonas — Norwood, Mass.

Margevičius Juozas — Cleveland, Ohio.

Misiūnas Stasys — Chicago, Ill.

Mikuckis Česlovas, Leonida — Brooklyn, N.Y.

Naujokas Jonas, Ona, Irena, Marija, Gintautas, Jonas — Montevideo, Min.

Požėra Baltrus — Rockford, Ill.

Puškorius Jonas, Antanina, Irena, Liucija — Cleveland, Ohio

Rackauskas Marijona, Nijolė, Petras, Danutė — Brockton, Mass.

Raugas Balys, Marija, Valentinas, Marija — Philadelphia, Pa.

Rimša Pranas, Ilzė — Bennington County, Vt.

Sakalauskas Bronius, Aleksandras, Agota — La Raysville, Pa.

Seskevičius Bronė — Detroit, Mich.

Slatkevičius Pranas — Rochester, N.Y.

Slavinskas Kazys, Erika — Chicago, Ill.

Stasas Vosylius, Stefėja, Irmigrida, Teresė, Matilda — Dalton, Pa.

Steponaitis Romualdas, Leonora, Ema, Jonas — Windham County, Vt.

Tamulis Stasys — Chicago, Ill.

Tarasevičius Aleksandras, Michailina, Vytautas, Algirdas — Detroit, Mich.

Tricas Jonas, Delpina, Alfredas, Judita — Greene, Maine

Vaitiekaitis Marijona, Anastazija — Worcester, Mass.

Vaitaitis Juozas — Brooklyn, N.Y.

Velickas Juozas, Julija, Birutė, Raimutė, Angelė — Canton, N.Y.

Žukauskas Apolonija, Aldona, Elvida — Essington, Pa.

Clevelande
APYLINKĖSE

PASKAITA

Penktadienį, vasario 24 d., 8:15 val. vak., Public Auditorium South Hall bus Don Lohbeck paskaita. Kalbėtojas yra žurnalo "The Cross and the Flag" redaktorius, kovotojas už krikščionišką amerikietišumą, prieš raudonąjį pavojų, sionių politinę veiklą ir komunistų pastangas įsigalėti Amerikoje.

KAS TI EKINO MOKESČIAI

Kino teatrų savininkai siūlo filmų mėgėjams kelti šį klausimą. 20% mokesčio prie kino teatrų bilietų buvo įvestas karo metu ir pasiliko per tolimesnius penkerius taikos metus. Sako, jau gana... Ragina rašyti laiškus atstovams ir senatoriams su protestais prieš tuos mokesčius. Žinoma, teatrų savininkai ne pačiais mokesčiais suinteresuoti, kadangi ne jie, o lankytojai juos moka, bet jie žino, kad, kai bilietai bus pigesni, tai žmonės daugiau eis filmų žiūrėti...

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS
galima su maistu
14114 Ardinal Ave. LI 6480

PADĖKOS

Gautingo sanatorijoje, Vokietijoje, besigyda lietuviai atsiuntę didelį padėkos laišką BALFO 68-am skyriui Clevelande ir jo pirmininkui Alekui Banui, taip pat ir šio skyriaus darbu paremusiems clevelandiečiams, kuriame dėkojį už siuntinius, išsiųstus jiems iš čia Kalėdų proga per Liet. Raud. Kryžį. Prie laiško pridėtas ir dovanų padalinimo aktas. Jos padalintos 51 ligoniui.

Brazauškų šeimai, 1211 E. 82, už suteiktą materialinę paramą nuoširdžiai dėkoja
Cicėnų šeima

Buvusiems Hannoverio Aukštojos Technikos Mokyklos studentams Bruteniui ir Romualdai Veitams, gyv. Seaford, Del. U.S.A., už palaikymą senos draugystės ir nuoširdžias Kalėdų dovanas, tariame lietuvišką ačiū.

Lietuviai Studentai
Hannoveryje

CENTRAL ARMORY

Didysis Togo išaukia Amerikos ristikus. Tai japonų ristikas, kuris pasirodys Central Armory ateinantį antradienį, vasario 28 d. Kol kas jis nėra nuagėlėtas. Rungsis su Pierre LaBelle, dailiuoju kanadiečiu. Lord Bleer stos prieš Jack Kennedy. Porinėse imtynėse Fred Bozic ir Ivan Rasputin prieš Dick Trout ir Bub Curtis. Frank Talaber stos prieš Jack Vansky.

Bilietai pas Richmond Brothers, 736 Euclid Ave., Main 0967 ir Central Armory, Prospect 4121.

Kainos: Rezervuotos po \$2.40 ir \$1.80. Įėjimas — \$1.20.

Durys atviros nuo 7:00 val. vakaro. Pirmos rungtynės prasideda apie 8:30.

DIRVA - Kanadoje ----- \$4.00

Kitur užsieny ----- \$4.50

Prašom nesiųsti laiško savo krašto pinigų ar pato ženklų, o naudoti pašto čekius ar perlaidas.

DIRVA,
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

Smulkesnių žinių apie šiuos mirusius Redakcija neturi

BUIKUS Pranas mirė spalio 17 d., Du Bois, Pa.

JESKEVICIENĖ Ona mirė lapkričio 9 d., Pittsburgh, Pa.

YSNUKIS Antanas mirė lapkričio 7 d., Du Bois, Pa.

PERLIS Juozapas mirė spalio 11 d., Lynwood, Pa.

BUTANAVIČIUS Antanas mirė spalio 12 d., Lee Park, Pa.

ANTANAITIS Justinas, pusamžis, mirė lapkričio 22 d., Chicago, Ill. (Šakių ap., Naumiesčio par., Piečiškių km.)

JASAITIS Juozapas J., 67 m., mirė lapkričio 25 d., Chicago, Ill. Amerikoj išgyveno 42 m.

ČEPULIS Edmundas, 35 metų, mirė lapkričio 23 d., McHenry, Ill., gimęs Chicagoje, Ill.

KOVETSKIS Jonas, pusamžis, mirė lapkričio 26 d., Chicago, Ill. (Eržvilko par., Balnių k.)

PABALIS Kazimieras, pusamžis, mirė lapkričio 26 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Sėdabravo par., Rukonų km.)

SINKEVIS Bruno, pusamžis, mirė lapkričio 27 d., Chicago, Ill.

HRIVNAK Josephine (Račkauskaitė), 40 metų, mirė lapkričio 28 d., Chicago, Ill., gimęs Lucerne, Pa.

MALIŠAUSKAS Kazimieras, 68 metų, mirė lapkričio 28 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Dilavos km.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

VASILIAUSKAS Jurgis, pusamžis, mirė lapkričio 28 d., Chicago, Ill. (Ramygalos par., Vaiduklės km.) Amerikoj išgyveno 47 metų.

SOVIENĖ Johanna, pusamžė, mirė gruodžio 2 d., Chicago, Ill. Amerikoj išgyveno 44 metus.

MASLAUSKAS Antanas, seno amžiaus, mirė gruodžio 2 d., Chicago, Ill. (Raseinių ap., Lydavėnų par., Velpės km.) Amerikoj išgyveno 60 metų.

SLAKIENĖ Ona (Balevičaitė), seno amžiaus, mirė gruodžio 3 d., Chicago, Ill. (Marijampolės ap., Prienų km.)

MIKLIK Francis (Skrudėnaitis), pusamžė, mirė gruodžio 2 d., Chicago, Ill. (Raseinių ap., Stulgių par., Barždių km.)

IVANAITIENĖ Leonora (Augustaitė), pusamžė, mirė gruodžio 8 d., Chicago, Ill. (Raseinių ap., Tytuvėnų par., Kaimalės km.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

SALTMERIENĖ Rozalija (Vaitiekaitė), seno amž., mirė gruodžio 7 d., Chicago, Ill. (Raseinių ap., Žvingių par., Ažuolynų km.)

SATAS Mykolas, 62 metų, mirė gruodžio 6 d., Chicago, Ill. (Marijampolės ap., Šunskų par., Obelinės km.)

GIMŽAUSKAS Silvestras, pusamžis, mirė gruodžio 15 d., Chicago, Ill. (Švenčionių ap., Čekėnų par.) Amerikoj išgyveno 37 metus.

KAPOCHIS Louis, pusamžis, mirė gruodžio 14 d., Batavia, Ill. (Panevėžio ap.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

PALILIUNIENĖ Paulina (Kovarskiūtė), pusamžė, mirė gruodžio 14 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Naujamiesčio par., Bučių km.) Amerikoj išgyveno 45 metus.

MIKUCKIS Jonas, 61 m., mirė gruodžio 12 d., Chicago, Ill., Telšių apskr., Žarėnų par. Nagurkos km.

GEDVILIENĖ Ona (Šiaulikė), pusamžė, mirė gruodžio 13 d., Rockdale, Ill., iš Telšių a., Varėnos km.

PETRĖNAS Povilas mirė pr. metų gruodžio mėn. Rockford, Ill.

BARTKIENĖ Teodora (Stoškiūtė) mirė gruodžio 15 d., Chicago, Ill., kilusi iš Raseinių a. Viduklės par., Blinstrubių k. Amerikoj išgyveno 44 m.

BELINSKIENĖ Sophie (Kupšaitė), 37 metų, mirė gruodžio 16 d., Chicago, Ill. Gimus Linden, Wis.

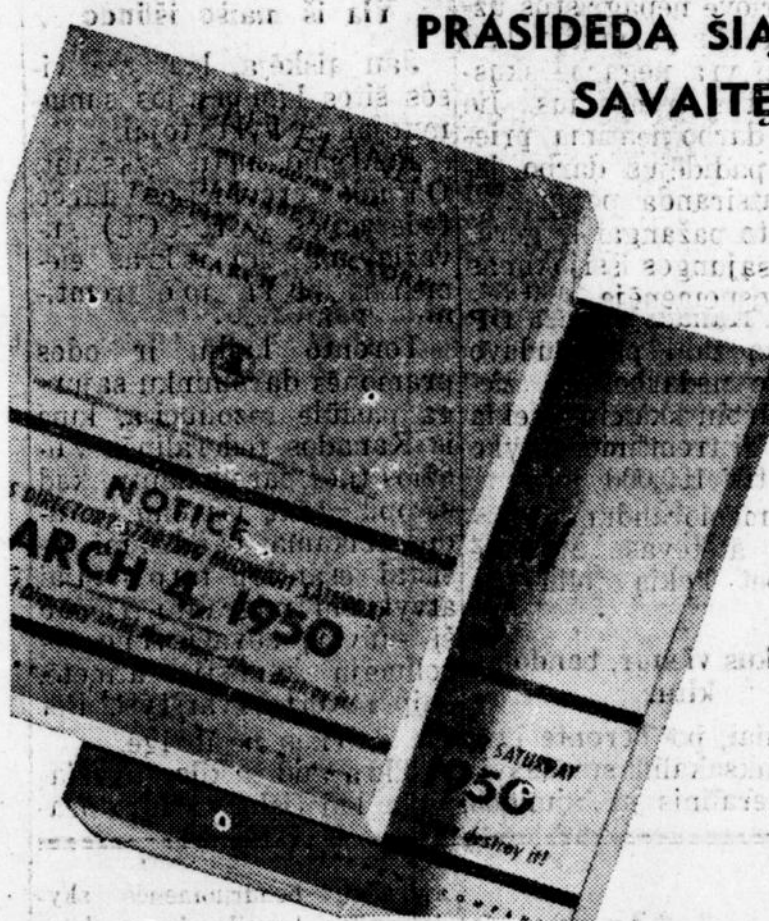
Jei pardavėjas atėis ir, siūlydamas savo prekes, atsisės prieš jus taip, kaip šitas, tai jį gal ir išvysite. Bet šitas turi pagrindo taip sėstis: jis pardavinėja guminius padus ir turi teisę parodyti juos, kad jie nenusiėsoja jam tiek daug vaikštant...

PRISTATYMAS

Naujos Mėlynos
TELEFONO KNYGOS

ir geltonųjų puslapių

PRASIDEDA SIŲ
SAVAITĖ

Dvi naujos telefonų knygos su naujais daugumos Didžiojo Clevelando telefonų numeriais bus išdalintos per ateinančias dvi savaites. Tų numerių NEREIKIA naudoti iki kovo 4 dienos vidurnakčio. Skirtingas mėlynas ir raudonas juostos ant viršelio palengvina naujos knygos atskyrimą. Padėkite ją nuošaliai iki kovo 4 d. vidurnakčio kol naujieji numeriai pradės veikti. Išidėmėkite policijos ir ugniagesių telefonų numerius 1 mėlynosios knygos puslapyje.

PO KOVO 4 d. VIDURNAKČIO

VARTOKITE

naują MELYNĄ alfabetinę knygą ir geltonąją knygą su raudonomis juostomis.

SUNAIKINKITE

dabartines telefonų knygas, kad išvengtumėte klaidų, nes daugumas senų numerių nebetiks kovo 5 d.

ASMENINĖ TELEFONŲ KNYGA

atžymėti dažniausiai jums reikalingiems numeriams gausite, jei pareikalavsite. Pasinaudokite ja pakeisti jūsų seniesiems telefonų numeriu užrašams. Reikalaukite jų mūsų įstaigoje, 750 Huron Road, arba telefonų kambary 2012 East 9th St.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Nesvarbu
koks oras
Skalbiant

...jeigu turite

AUTOMATIŠKĄ GASO SKALBINIŲ DŽIOVINTUVĄ!

Lyja ar saulė — kasdien jums gera džiovinimo diena, jeigu naudojate automatišką gasinį skalbinių džiovintuvą. Nereikia keisti skalbimo dieną dėl oro.

Lyja ar saulė — jūsų skalbiniai džiušta greit. Skalbiate ir glaistote tą pačią dieną, jei norite. Jūsų brangus laikas sutaupomas kitiems dalykams. Jūsų skalbiniai yra žvilgančiai švarūs, be pėdsakų nuo virvių ar oro nešvarumų. Skalbiniai sanitarizuojami — 190 laipsnių karščiu... kaip ligoninėse daroma su patalinių skalbiniais.

Pagalvokit apie sutaupomą laiką — ir pinigus, nes glėbį skalbinių išdžiovinti kaštuoja tik pusė cento džiovinant gasu!

The EAST OHIO GAS Company

TELEVISION! Watch Louise Winslow "Through the Kitchen Window!" — Mon., Tues., Wed., Thur. at 2 p.m., WNEK, Channel 4

Cleveland IR APYLINKĖSE

TIKRA ŠVENTĖ!

Kultūros Fondo surengtas Lietuvos nepriklausomybės sukaustuvių minėjimas padvelkė nauja dvasia. Minėjimo programa buvo tikrai kultūringa, verta rengiui vardo.

Didieji Clevelando laikraščiai šią mūsų šventę ne tik aplankė, bet ir, palyginti, plačiai paminėjo. Nėra abejojimo, kad jie tai padarė įsitikinę, jog lietuvių pasirodymas yra vertas atžymėti.

Ši kartą visas prasidėjo ne nudėvėtų pranešimu, kad, gerbiame, prašom užimti vietas, mes pradėsime... bet Vasario 16-tajai skirtu eilėraščių. Jokių kitų žodžių nereikėjo — visi žino, ir pergyveno iškilmes pradžią.

Atsidengia uždanga. Spalvingas čiurlionių choro paveikslas vėliau ir Lietuvos Vyties derinyje. Į sceną įnešamos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Amerikos himnas. Lietuvos himnas... Ir A. Vanagačio Malda už žuvusius dėl Lietuvos...

Giesmės našios už save kalbėjo. Pasiūkimai, kad bus kalbos, kad jos bus neilgos ir kad jų reikia išlaikyti ramiai užsilaikant, galėjo ir nebūti... Žinoma, atidavimo formulė gal reikalinga, bet norėjosi, kad ji būtų buvusi daugiau suderinta su maldingai iškilminga nuotaka, savaime susidariusia nuo pirmo programos momento.

Kalbėtojai tik trys. Rengėjai iš anksto buvo nusistatę nevarginti klausytojų prakalboomis ir, berods, sutarė, kad kalbos bus ne ilgesnės, kaip po 10 minučių.

Pirmasis kalbėtojas Julius Smetona savo kalboje apsiribojė išryškinti vienos Vasario 16-tos Dienos Akto minties apie nutraukimą visų ankstyvesnių Lietuvos ryšių su kitomis valstybėmis. Minties, i kuria iš tikro gal per mažai atkreipta dėmesio ir kuri net dabar ne visu pakankamai ryškiai prisimenama...

Ignas Malinauskas ir Jonas Daugėla bandė savo kalbose apimti gal kiek perdauz temų. tad ir kalbos buvo beveik dvigubai ilgesnės, nei nustatytą, ir jų vedamoji mintis skendo pamintų dalyku daugybėje.

Pranešta, kad nei kongresmanas M. A. Feighan, nei majoras Burke, nei monsignoras Murphy neturėjo laiko atvykti į minėjimą ir kad jie atsistatė savo sveikinimus - pareiškimus, kurie irgi dėl laiko stokos nebuvo išsiaiškinti.

Po trumpo atskirimo ir susirinkusių dėl auko Lietuvos

bylos vedimo fonui, trumpu laiku, mažiau kaip per 10 minučių, buvo surinkta nelauktai stambi suma — 737 doleriai su centais. Prisimenant, kad Clevelande tai antras minėjimas, kad susirinkę buvo kiek mažiau žmonių, nei perėitą sekmadienį, ir kad susirinkusiųjų dauguma dar tik naujakuriai, ta suma buvo sutikta su nusistebėjimu.

Antroje iškilmės dalyje dainavo čiurlionių moterų choras su kanklėmis, Aldona Valeišaitė šoko kelias scenas, pavadintas "Piligrimas" (B. Brazdionio "Per pasaulį keliauja žmogus" vaizdavimas šoku), ir dainavo čiurlionių vyrų choras. Protarpus parinktais eilėraščiais užpildė aktorius P. Maželis. Pagaliau, bendras choras baigė giesmę "Lietuviai esame mes gime".

P. Maželio deklamavimas buvo labai tinkamai įterptas į choro bei šoko protarpus ir tikrai gražiai jungė programos eiga.

A. Valeišaitės šokis, atliktas tikrai talentingai, kiek nukentėjo dėl mechaniko nespėjimo laiku paduoti reikiama apšvietimą. Be to, žiūrovus, kurių daugeliui išraiškos šoko menas dar mažai pažįstamas, šoko mintis ne visus galėjo pilnai pasiekti...

Isnūdzio centrę buvo A. Mikulskio vadovaujami choro. Jie nudziuino klausytojus ir, atrodė, kėlė net pasididžiavimą, kad Lietuvos šventę galime pagerbti šitokiu menu.

Skirstėmis iš minėjimo tikrai nerimti didelės kilnios šventės iškilmingumu.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ N. PARAPIJOJ

Clevelando lietuvių naujoji parapija vasario 26 d. rengia Lietuvos nepriklausomybės šventės 32 metų sukakties minėjimą. 10 val. parapijos bažnyčioje šia intencija pamaldos su pamokslu, 4 val. po pietų parapijos salėje kalbos ir meninė dalis: dainos, deklamacijos ir kt. Į šį minėjimą, šiais metais Clevelande jau paskutinį, rengėjai kviečia visuomenę gausiai atsilankyti.

KAMBARIAI
pavieniams ir poroms. Galima virti. Geras susisiekimas.
729 E. 96th St.

PATOGUS KAMBARYS
ir geras maistas už dalį darbo prie namų ruošos angliška kalbančiai moteriai. GL 1462.

TAUTINĖS SĄJUNGOS SKYRIAUS POBUVIS

Perėitą šeštadienį į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pobuvį S. T. Tamošaičių rezidencijoje buvo susirinkę per 40 narių ir bičiulių. Šeimnininkui atidarius susirinkimą, valdybos pirm. St. Nasvytis pakvietė kalbėti B. Gaidžiūną, kuris jautriai priminė Vasario 16-sios sukaktį. A. Augustinavičienė kalbėjo apie lietuvių tautos patriarhą dr. Oną Basanavičių, nuo kurio mirties vasario 16 d. taip pat suėjo jau 23 metai. DIRVOS red. V. Rastenis pareiškė ketimą minčių dėl artimiausių skyriaus veikimo uždavinį.

Trumpose diskusijose pasidalinus mintimis tuo klausimu ir nutarus susirinkimų dieną perkelti į penktadienio vakarus (jų pradžioje bendrai išklausan lietuvišką radijo programą) bei valdybai pavedus surasti patogiausią susirinkimų vietą, perėitą prie užkandžių ir paskirius pasikalbėjimų bei nepažįstamų susipažinimo. Pareidautu nuo pavarario nesitenkinti tik susirinkimais, bet organizuoti dažnesnes išsvakas arba panašius pobūvius. Visa eilė narių pasiūlymų išplatinė iš centro atsiųstų knygų apie Lietuvą.

JUBILIATAS

Vasario 25 d. sueina 50 metų amžiaus laikraštiniui Vyt. A. Braziliui, kuris prieš kiek laiko yra atvykęs į Ameriką ir apsigyvenęs Clevelande.

V. A. Brazilius yra Lietuvos kariuomenės sąjauoris, Klaipėdos krašto sukilimo dalyvis, vėliau beveik visa Lietuvos nepriklausomybės laiką buvęs nuolatinis laikraščio bendradarbis. Kurį laiką redagavo Valst. Teatro savaitinį leidinį "7 Meno Dienas", parengė J. Šliupo monografiją po 65 m. amžiaus sukakties proga. Išvertė Šaliapino atsiminimus, Hašeko novelės ir t.t.

Vokietijoje pastaraisiais metais gyvendamas plačiai bendradarbiavo beveik visuose lietuviškuose laikraščiuose. Dabar šiomis dienomis DIRVA išleidžia jo knygelę "Aš laikiau pamaldas už Staliną". skirta Rimbei, Mizarai, Prūsai, Andriui ir kitiems Kremliaus "dievų" tarnams... Šia proga jubilui geriausi linkėjimai.

Dalis Clevelando žinių
7-tame puslapyje

GERA NAUJIENA VYRAMS
R. Maziliauskas, žinomiausias vyrų kirpėjas Kaune, dabar pradėjo dirbti Foliano kirpykloje, visai netoli nuo DIRVOS.

NAUJAS LIETUVIS GYDYTOJAS

Clevelande apsigyveno iš Chicago persikėlęs, prieš kiek laiko iš Europos atvykęs, gydytojas K. Pautienis. Jis gavo čia praktikos teises ir atidarė savo įstaigą 7039 Superior Ave.

Padėkite surasti
Aldonos Stankevičiūtės, gyvenusios Panevėžy, ieško H. Schramm, gyv. 4320 W. 145th, Cleveland, Ohio.

RKO Keith's 105th
Vasario 22 - 25 "Whirlpool" su Gene Tierney ir Richard Cnte. Vasario 26 - 28 "Apache Chief" ir "Rimfire".

BILIETAI ČIURLIONIŲ KONCERTUI

gaunami šiose vietose:

- 1) DIRVOS redakcijoje, telefonas EN 4486;
- 2) ūkių spaustuvių (EN 4932);
- 3) P.P. Mulio lieto įstaigoje (UT 1 - 2234);
- 4) Samo krautuvėje;
- 5) Lietuvių spaudos kioske šv. Jurgio parapijoje (sekmadieniais po pamaldų).

Bilietus platina: visi "Čiurlionio" Ansamblio nariai, Kultūros Fondo Clevelando skyrius, Drosutienė (LI 4698), Praškevičius (PO 0920), Salasevičienė (MU 1593), Glugodienė (SW 6517), Daugėla.

Naujosios parapijos rajone: Amšiejienė (KE 7016), Navickienė (IV 5520), Makarskas.

Visais koncerto reikalais prašome kreiptis į Čiurlionio Ansamblio valdybos pirmininką — Juozą Stenoužį, 1152 Dallas Rd., telefonas TY 1 - 1900.

RENGIAMA SKAUTŲ ŠVENTĖ

Kovo 5 d., sekmadienį, Clevelando lietuvių skautai rengia iškilmingą sueigą, kurioje dalyvauti kviečia ir lietuvių visuomenę. Sueiga rengiama Lietuvos skautų patrono šv. Kazimiero šventės proga. Ji įvyks Lietuvių Salėje, pavakarišis, Valanda ir smulkesnė programa bus paskelbta kitą savaitę.

SUSIRGO SNEIDERIENĖ

Elena Sneiderienė - Baltrukenytė, neseniai palaidojusi vyriausiąją smarkiai susirgo plaučių uždegimu. Jėgu ne penicilinas, vargiai ar būtų buvusi išgelbėta. Dabar sveiksta ir šios savaitės gale galėsianti būti parvežta iš ligoninės.

GRĮŽO

Agnes Grigienė, 907 E 130th St., kurį laiką viešėjusi pas sūnų Arizonoje, šiomis dienomis grįžo į Clevelandą.

V. Babarskas, 17810 Neff Rd., su šeima grįžo iš Floridos, kur viešėjo du mėnesius.

THE GREATER CLEVELAND HOME and FLOWER Show

Vėl "Graziausia metų paroda"
Gėlių ir daržovių rojus...
Gera informacija namų planuotojams
Bilietai kasoj 75 c.
Perkant iš anksto 50 c.
įskait. fed. mokes.
Gaunama pas gelininkus, Civic organiz.
ir Barrows krautuvę
VALANDOS: Atidarymas 1 p.p. iki 11 vak., paskui 11 r. iki 11 vak. Uždarymo diena 11 r. iki 8 vak. Atidaro 9 dienas, 2 šeštadienius ir 2 sekmadienius.

MARCH 4th THROUGH MARCH 12th
PUBLIC AUDITORIUM

MONCRIEF SILDYMAS ir ORO VĖDINIMAS
Statytojui didžiausia vertė doleriais
GAS — OIL — COAL
THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

CLEVELAND, OHIO

Artinasi pavasario laikas!

Tai yra naujų sumanymų ir naujo veikimo laikas kiekvienam žmogui, pagerinti jo gyvenimui. Tai geras laikas pradėti taupyti. Taupymas, nors ir po mažą sumą, užtikrina ateitį ir apsaugo nuo rūpesčių. Taupymas gali tapti namo savininku.

Lietuvių Banke santaupos nuošimčiais auga kasdien. Jos čia yra USA valdžios apdraustos per Federal Insurance Corporation.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE. 2498

FILMA "LIETUVIAI TREMTYJE"

dabar bus rodoma Clevelande, Lietuvių Salėje, kovo mėnesio 18 d., šeštadienį, 8:00 val. vak., ir kovo 19 d., sekmadienį, 11:30 val. dieną.

TREMTINIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Clevelando Tremtinių Draugijos metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, 1950 m. vasario 26 d., 11 val. (po pamaldų) Lietuvių Salėje, 6835 Superior. Susirinkimo proga visi gerširdžiai tremtiniai prašomi atnešti aukų maisto produktais ar pinigais Vokietijos džiovininkų anatorijose esantiems lietuviams sušelpiti ir ten pat salėje įteikti, kad mūsų dovanos juos pasiektų prieš Vėlykas.

Clevelando Tremtinių D-jos Valdyba

VINCO KUDIRKOS D-JOS VAKARAS

Dr. Vinco Kudirkos Draugija vasario 25 d. Lietuvių Svetainėje ruošia Kortavimo Vakara. Pradžią 7:00 val. vak. įėjimas 50 c.

Prie kiekvieno stalo kortautojams bus duodamos dovanos. Kortavimo vakare bus skanių užkandžių ir gerų gėrimų.

MIRIMAI

Jonas SAKALAUSKAS (Sokol), 1618 Lake Front Ave., mirė vasario 10 d., palaidotas vasario 14 d., iš šv. Jurgio bažn., Kalvarijos kapinėse. Amerikoje išgyveno 48 metus. Jo žmona Agota yra mirusi anksčiau. Liko duklė Margareta Botyrienė, leva Dobrovoloskienė, Agn. Mary Newcomb, sūnus Jonas ir keletas anūkų.

Laidotuviams patarnavo Wilkeliš laidotuvių namai.

Magdalena - Ona - Marija ALASEVICIENE, 751 E 73 St., mirė vasario 19 d. Kilusi nuo Prienu. Liko vyras Jurgis, brolis Antanas Geležinis, sūnus Mikas Tarnauskas su šeima. Laidotuviams patarnavo Jakubs & Son laidotuvių namai.

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: POTomac 6899

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba randa tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

'KAUNAS'

Batų taisymo dirbtuvė

1463 Addison Rd.
(Wade Park kampas)

Savininkas

Kazys Ivanauskas,
lietuvis — naujakuris

Why Pay More?

CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas mūsų specialybė.

Kambarių Popieravimas Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas: KEnmore 8794.
Cleveland, Ohio

LIETUVIŲ KLUBE

dabar yra įrengtas puikus televizijos priimtuvas. Nariai ir jų svečiai kviečiami apsilankyti ir pasigėrėti.

Darom naujas
AUTO BATTERIES
Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės
Pigiau negu kitur
TAISO IR SENAS BATTERIES
Antanas Kirkilas ir Sūnus
1019 Woodland Ave. Cleveland
Namų adresas: 7204 Donald Ave.

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Ziedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nuipintą kainą.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAin 1773. REZIDENCJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Wilkeliš Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė

Aldona Wilkeliš - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Lietuviška laidojimo įstaiga

Valdžios pripažinti laidojimo direktoriai:

Della E. Jakubs

William J. Jakubs

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1763

'DANCING'

Every Friday & Saturday at
'JACK'S BAR'

Known as the
"Blackstone Club"

featuring
Ronnie & his Polka Trio"

Popular Prices — No Cover — No Minimum

Have a "Good Time" at a "Good Place"

7323 Wade Park Ave. EN 9212

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park EX 8709

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ŽEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams
Lietuviškoje krautuvėje